

Recht en privacy; 'Voel jij je veiliger als ik alles over je weet?'

Student

J. Lübbers

Studentnummer: 310716

Sociaal Juridische Dienstverlening

Hanze Hogeschool Groningen

23 mei 2018

Afstudeerdocent

mr. O. van Diepen

Sociaal Juridische Dienstverlening

Hanze Hogeschool te Groningen

Praktijkbegeleider

I.Krol

Manager Confidio B.V.

Recht en privacy; 'Voel jij je veiliger als ik alles over je weet?'

Student

Janine Lubbers

Studentnummer: 310716

Sociaal Juridische Dienstverlening

Hanze Hogeschool Groningen

Afstudeerdocent

mr. O. van Diepen

Sociaal Juridische Dienstverlening

Hanze Hogeschool te Groningen

Opdrachtgever

Confidio bewindvoering Emmen B.V.

F.Zwanenveld (eigenaar Confidio)

Begeleider (manager Confidio)

Irmon Krol

Emmen, 23 mei 2018

'Een onderzoek naar recht en privacy van persoonsgegevens'.

Afstudeeronderzoek HBO-Sociaal Juridische Dienstverlening

Hanzehogeschool te Groningen

Confidio
bewindvoering

**Hanzehogeschool
Groningen**
University of Applied Sciences

Samenvatting

Dit is een afstudeeronderzoek in het kader van mijn opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hanzehogeschool in Groningen. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Confidio B.V. (hierna te noemen Confidio) die vestigingen in Drachten en Emmen heeft. Vanaf augustus 2017 wordt er door Confidio bewindvoering verzorgd in Drachten. Eerder werd dit verzorgd door CSI.

Alle bedrijven en organisaties die gegevens verwerken moeten voldoen aan de wet en regelgeving voor het verwerken van persoonsgegevens. Dit was tot heden de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Deze WBP was in de loop der jaren aan vervanging toe. Er is nieuwe wetgeving door EU-lidstaten opgesteld omtrent de verwerking van persoonsgegevens. Begin van het jaar 2017 is er bij de eigenaar van Confidio awareness ontstaan omtrent deze nieuwe wetgeving, de AVG. Door de komst van de AVG zijn er veranderende rechten en plichten voor de betrokkene en de verantwoordelijken. Alle bedrijven en organisaties moeten aan de AVG voldoen. Men kan hoge boetes krijgen bij schending van deze wet.

Confidio heeft zelf onvoldoende inzicht in wat er verandert met de komst van de AVG. Het probleem is dat Confidio niet weet welke aanpassingen er in het werkproces plaats moeten vinden, om er voor te zorgen dat er aan de AVG voldaan wordt. De centrale vraag van het onderzoek luidt; Welke aanpassingen in het huidige werkproces van Confidio omtrent gegevensverwerking zijn nodig om te voldoen aan de AVG.

De centrale hoofdvraag wordt beantwoord met behulp van deelvragen. Deze deelvragen zijn in 3 onderwerpen verdeeld. Deze onderwerpen zijn de verwerking van algemene persoonsgegevens, verwerking van bijzondere persoonsgegevens en beveiliging van de gegevens.

Het theoretisch kader is beantwoord met de volgende deelvragen; Wat zijn de vereisten van gegevensverwerking volgens de AVG omtrent verwerking van algemene persoonsgegevens voor Confidio. Wat zijn de vereisten van de AVG omtrent verwerking van bijzondere persoonsgegevens voor Confidio. Wat zijn de vereisten van de AVG omtrent de beveiliging van persoonsgegevens voor Confidio.

Voor de beantwoording van de centrale vraag is er gebruik gemaakt van verschillende informatiebronnen bestaande uit rechtsbronnen en literatuurmethoden. Deze rechtsbronnen bestaande uit wet en regelgeving, regelingen en richtlijnen van ministers, jurisprudentie en officiële bekendmakingen.

Vervolgens zijn deze 3 onderwerpen onderzocht in de praktijk. De deelvragen voor de praktijk zijn: Hoe worden algemene persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers, in de dossiers en volgens interne regels. Hoe worden bijzondere persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers, in de dossiers en volgens de interne regels? Hoe wordt er omgegaan met beveiliging van persoonsgegevens in het werkproces en wat is er vastgelegd in de interne regels?

Er zijn verscheidene onderzoeksmethoden gebruikt om het praktijkonderdeel te beantwoorden. De uitgevoerde werkprocessen zijn achterhaald door middel van dossieronderzoek, interviews en observatie. Allereerst is er dossieronderzoek verricht om inzichtelijk te krijgen welke persoonsgegevens er zoal door de medewerker in dossiers verwerkt worden. Aan de hand van de resultaten van het dossieronderzoek zijn de interviews samengesteld. Er zijn hierbij semigestructureerde interviews afgenomen. Tijdens het afnemen van interviews zijn de medewerkers geobserveerd.

Vervolgens zijn de werkinstructies geraadpleegd ter aanvulling van de vastgelegde werkprocessen. Hiervoor is het handboek Confidio Bewindvoering B.V. gebruikt.

In de analyse is het theoretische onderdeel gegevensverwerking vergeleken met de praktijkresultaten van gegevensverwerking van Confidio.

De werkprocessen in de twee vestigingen kunnen verschillen van elkaar aangezien de vestiging in Drachten recentelijk overgenomen is. Daar waar er verschillen in resultaten vastgesteld zijn tussen deze twee vestigingen worden deze verschillende resultaten beschreven.

Middels het onderzoek zijn de aanbevelingen samengesteld aan Confidio B.V. Deze aanbevelingen zijn als volgt;

Het kernwoord van de AVG is transparantie. De verwerking van gegevens moet inzichtelijk zijn en transparant worden opgesteld. Door de rechten van de betrokkenen aan hen mee te delen en deze rechten bijvoorbeeld op de website te zetten worden deze rechten transparant overgelegd.

Verder moet er een verwerkingsregister komen waaruit blijkt dat er voldaan wordt aan de beginselen van de AVG.

De foto's die bij dossiers in Drachten gebruikt worden, moeten weggehaald worden. Het is niet toegestaan om de foto's te gebruiken.

Kopieën van identiteitsbewijzen moeten altijd gewaarmerkt worden. Deze werden niet bij alle kopieën gewaarmerkt, waardoor er niet voldaan wordt aan de eisen zoals de AVG deze stelt.

Verder moeten de genomen beveiligingsmaatregelen ook in het register beschreven worden. Het verscherpen van de wachtwoorden, van het dossiervormingsprogramma 2work, is een beveiligingsmaatregel die in het register moet komen te staan. Confidio heeft een handboek waarin de interne werkprocessen beschreven staan. Dit verwerkingsregister kan bij het handboek gevoegd worden. Ook zou er een beschrijving moeten komen over de toegang en de autorisaties die de medewerkers hebben tot de persoonsgegevens.

De verwerkersovereenkomst moet gesloten worden met alle partijen die persoonsgegevens verwerken voor Confidio. Op dit moment missen er meerdere verwerkersovereenkomsten met partijen.

Er moet een procedure omtrent datalekken samengesteld worden.

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoek 'Recht en privacy, voel jij je veiliger als ik alles over je weet?' in opdracht van Confidio B.V. Dit onderzoek is geschreven in het kader van mijn afstudeerscriptie van de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hanzehogeschool te Groningen.

Ik bedank mijn afstudeerbegeleider meneer O. van Diepen voor de begeleiding en de feedback.

Verder wil ik F. Zwaneveld, de eigenaar van Confidio B.V., bedanken voor de mogelijkheid om mijn scriptie uit te voeren bij Confidio. Hierbij tevens dank aan de manager meneer I. Krol en mevrouw A. Snippe die met enthousiasme en interesse betrokken waren.

Janine Lubbers

Emmen, maart 2018

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Beschrijving organisatie	7
1.2 Probleembeschrijving	8
1.3 Interventiecycclus	11
1.4 Doelstelling en vraagstelling	11
1.5 leeswijzer	11
 Hoofdstuk 2 Methodologische verantwoording	 13
2.1 Inleiding	13
2.2 Verloop van het onderzoek	13
2.3 Het onderwerp	13
2.4 Theorieonderzoek	13
2.5 Praktijkonderzoek	14
2.6 Kwaliteiten en valkuilen	14
2.7 Analyse	15
 Hoofdstuk 3 Theoretisch onderzoek	 16
3.1 Het theoretisch kader en theoretische deelvragen	16
3.2 Inleiding	16
3.3 Algemene persoonsgegevens (beginselen)	18
Rechtmatigheid	18
Transparantie	18
Doelbinding	19
Dataminimalisatie	20
Juistheid	21
Opslagbeperking	21
Integriteit en vertrouwelijkheid	21
Verantwoordingsplicht	21
3.4. Bijzondere persoonsgegevens	22
Gezondheid gegevens	23
Identiteitsbewijs kopie	25
Foto/ras gegeven	26
Burgerservicenummer	26
Strafrechtelijke gegevens	26
3.5 Beveiliging persoonsgegevens	27
technische en organisatorische maatregelen	
 Hoofdstuk 4 Praktijk onderzoek	 32
4.1 Dossieronderzoek	32
4.2 Interviews , werkprocedure en werkprocessen	34
4.2 Interviews , werkprocedure en werkprocessen	35
Algemene persoonsgegevens	35
Rechtmatigheid	35
Transparantie	36
Doelbinding	36
Dataminimalisatie	37
Juistheid	38
Opslagbeperking	38
Integriteit en vertrouwelijkheid	38
Verantwoordingsplicht	38
Bijzondere persoonsgegevens	39
Gezondheidsgegevens	39
Identiteitsbewijs kopie	39
Foto/ras gegeven	39
BSN	40

	Strafrechtelijke gegevens	40
	Beveiliging van persoonsgegevens	40
Hoofdstuk 5 Analyse		41
5.1	Beantwoording deelvraag algemene gegevens	41
5.2	Beantwoording deelvraag bijzondere gegevens	43
5.3	Beantwoording deelvraag beveiliging	44
Hoofdstuk 6 Conclusie		46
6.1	Beantwoording centrale hoofdvraag	46
Hoofdstuk 7 Aanbevelingen		49
	Aanbevelingen	49

1 Inleiding

1.1 Inleiding

In het eerste hoofdstuk van dit onderzoek wordt een korte organisatiebeschrijving gegeven over de opdrachtgever Confidio B.V. Vervolgens wordt de problematiek die centraal staat beschreven. Er is een doelstelling geformuleerd en de bijbehorende centrale hoofdvraag. De deelvragen worden beschreven die antwoorden gaan bieden om de doelstelling te realiseren.

1.1.1 Confidio Bewindvoering

Confidio B.V is een bewindvoerderskantoor en heeft een vestiging in Emmen en in Drachten. Sinds enkele maanden is de vestiging in Drachten bij Confidio gevoegd. Per 1 augustus 2017 is CSI bewindvoeringen overgenomen door Confidio B.V. Het is de bedoeling om bij beide vestigingen te werken met één en dezelfde werkprocedure.

Doordat CSI kortgeleden overgenomen is door Confidio kunnen er op dit moment verschillen zijn in de werkwijze van de medewerkers. Confidio biedt financiële dienstverlening aan. Er wordt beschermingsbewind en inkomensbeheer verzorgd.

Bij beide vestigingen zijn bewindvoerders werkzaam. In Drachten zijn er ook assistent bewindvoerders werkzaam ter ondersteuning van de bewindvoerder. Alle post wordt in Drachten gescand en verdeeld over de medewerkers door het administratief personeel. Hieronder staat een opsomming van de werkzaamheden en functies die bij Confidio vervuld worden. Bij de volgende sub paragrafen wordt uitgelegd wat deze functies en werkzaamheden inhouden:

- ✓ Bewindvoerder (door wie ook pgb-gelden beheerd worden)
- ✓ Assistent bewindvoerder
- ✓ Inkomensbeheerder
- ✓ Administratief medewerker

De Bewindvoerder beheert de goederen die onder bewind gesteld zijn.

Dit houdt in: het in stand houden van de goederen die onder bewind zijn gesteld, de normale exploitatie daarvan alsmede het voeren van de administratie daarover. De bewindvoerder moet bijvoorbeeld zorgen dat geld goed wordt belegd, rente op tijd wordt bijgeschreven en een huis zo nodig wordt geschilderd en ervoor zorgen dat de auto op tijd een onderhoudsbeurt krijgt. Hij is er ook verantwoordelijk voor dat er inkomsten verworven worden door de betrokkene. Daarnaast regelt de bewindvoerder de financiën. Hieronder valt bijvoorbeeld belastingaangifte doen, maar ook het aanvragen van inkomens verruimende maatregelen zoals (bijzondere) bijstand, zorgtoeslag, huurtoeslag of een persoons gebonden budget (hierna te noemen pgb). Voor de pgb-gelden geldt dat de bewindvoerder verantwoordelijk is voor de verantwoording van de pgb-gelden. De uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 22 maart 2017 heeft ervoor gezorgd dat pgb onder de taken van de bewindvoerder valt.

De bewindvoerder moet ook de administratie voeren over alle goederen die onder bewind staan. De bewindvoerder controleert of de inkomsten van de rechthebbende ook werkelijk worden ontvangen, zorgt voor het doen van de gewone dagelijkse uitgaven en is verantwoordelijk voor de administratie van de inkomsten en uitgaven.¹

In het kantoor in Drachten zijn er assistent bewindvoerders werkzaam die ondersteuning bieden aan de bewindvoerder. De assistent bewindvoerder werkt in opdracht van de bewindvoerder. De taken van de assistent-bewindvoerder zijn het op starten van dossiers, aanschrijven inkomensverstrekkers en budgetcrediteuren, informeren bij schuldeisers naar openstaande vorderingen, postverwerking, informatie inwinnen bij instanties, en aanvragen doen van onder andere zorg -en huurtoeslag. Bij het vervullen van de taken verwerkt de assistent-bewindvoerder persoonsgegevens. De assistent bewindvoerder is niet verantwoordelijk voor de verwerking. De bewindvoerder blijft altijd eindverantwoordelijk.

¹ Rechtbank Limburg, Handleiding Meerderjarigenbewind 2017 door: team toezicht, locatie: Maastricht en Roermond

Door Confidio wordt er ook hulp geboden bij de financiën door middel van inkomensbeheer. Inkomensbeheer is hulp bij de financiën op vrijwillige basis. Hierbij worden ook persoonsgegevens verwerkt om de betrokkene te helpen met de financiën.

Er zijn een aantal partijen die betrokken kunnen zijn bij het bewind. Deze betrokken partijen kunnen gegevens verstrekken aan de bewindvoerder die nodig zijn om de financiële verplichtingen na te komen. Hieronder is een opsomming gemaakt van de betrokken partijen waarmee bewindvoerders te maken hebben.

- Betrokkene (de cliënt)
- Schuldeisers
- Gemeenten
- Bank
- Maatschappelijk werker
- Verzekeringsmaatschappijen
- Hulpverleningsinstanties

De cliënt is de betrokkene. Schuldeisers worden ingelicht dat er beschermingsbewind is uitgesproken. Verder worden er betalingsregelingen afgesloten door de bewindvoerder met de schuldeisers. Bewindvoerders hebben contact met overheidsinstanties zoals gemeenten waar toeslagen, subsidies en uitkeringen aangevraagd worden. Er wordt bij de bank een bankrekening voor de cliënt geopend. Een betrokken partij kan een maatschappelijk werker zijn. Overleg kan plaatsvinden op verschillende manieren. Correspondentie kan bestaan uit mail en telefonisch contact. Via de mail kunnen er persoonsgegevens van de betrokkene overgelegd worden. Dit is ook een vorm van verwerking van persoonsgegevens. Hierbij moeten dus ook de privacy regels gewaarborgd worden. De algemene verordening gegevensbescherming telt regels met betrekking tot het verstrekken van persoonsgegevens aan derden. Hieraan moeten alle partijen zich houden.

1.2 Probleembeschrijving

Elke organisatie die persoonsgegevens verwerkt moet zich houden aan de privacy regels. Bescherming van persoonsgegevens is in verscheidene wetgeving en verdragen geregeld. Elke lidstaat in de EU heeft een eigen privacywetgeving . Deze nationale wetten zijn gebaseerd op de Europese privacyrichtlijn uit 1995. In Nederland is de nationale uitvoering van deze richtlijn de Wet Bescherming Persoonsgegevens², die uit 2001 dateert. (hierna te noemen WBP)

Recht op bescherming van de privacy is een grondrecht dat gewaarborgd wordt in de grondwet. Volgens de Europese Unie is er voor iedereen in de EU bescherming gewaarborgd in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

Zo omschrijft art. 10 van de grondwet het recht van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of privacy. Artikel 8 EVRM en artikel 17 van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) beschermen het recht op privacy. Deze 3 artikelen geven aan dat er een wet moet zijn voor de bescherming van persoonsgegevens zodat ieders recht op privacy is gewaarborgd.³

De WBP was de belangrijkste wet op het gebied van bescherming van persoonsgegevens. Deze richtlijn, de WBP, is mei 2018 vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna te noemen AVG). De richtlijn had 2 doelstellingen namelijk: het fundamentele recht op gegevensbescherming waarborgen en het vrije verkeer van persoonsgegevens tussen de lidstaten garanderen.⁴

We zijn inmiddels meer dan 20 jaar verder ten opzichte van de richtlijn die uit 1995 dateert. In deze 20 jaar heeft de technologie zich ontzettend snel ontwikkeld. De samenleving is enorm gedigitaliseerd. De mate waarin gegevens worden verzameld en gedeeld is enorm gestegen. Door technologie kunnen bedrijven en overheid bij het uitvoeren van hun activiteiten meer dan ooit tevoren gebruikmaken van persoonsgegevens. Mensen maken hun

² Autoriteit Persoonsgegevens: Algemene informatie AVG' . (zoek op algemene informatie AVG AP) geraadpleegd op 17 april 2017.

³Gemeentebld jaargang 2017 Nr 39273, 13 maart 2017 gepubliceerd. Officieelbekendmakingen.nl

⁴ Richtlijn nr: 95/46/EG Europees Parlement, de Raad 24 oktober 1995

persoonsgegevens steeds vaker wereldwijd bekend. Technologie heeft zowel de economie als het maatschappelijk leven ingrijpend veranderd.⁵

In mei 2016 is de AVG goedgekeurd. Organisaties en bedrijven hebben tot en met 24 mei 2018 de tijd gekregen om ervoor te zorgen dat er voldaan wordt aan de nieuwe regels. Vanaf 25 mei 2018 is deze verordening van toepassing en zijn er consequenties bij het niet naleven van de Verordening.

Er kunnen boetes worden opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Organisaties zijn onder andere verplicht om ernstige datalekken te melden aan de AP. Op grond van de artikelen 83 en 84 AVG kunnen er boetes uitgedeeld worden. De boetes kunnen in 2 categorieën onderverdeeld worden namelijk:

1. Verantwoordelijken hebben onder de AVG bepaalde verplichtingen, zoals de verantwoordingsplicht. Als een verantwoordelijke (een van) deze verplichtingen niet nakomt, dan kan de AP een boete opleggen van maximaal 10 miljoen euro. Of een boete van 2% van de wereldwijde jaaromzet, mocht dat bedrag hoger uitkomen.
2. Als een verantwoordelijke de beginselen of grondslagen van de AVG overtreedt of de privacy rechten van de betrokkenen schendt dan kan de AP een boete opleggen van maximaal 20 miljoen euro. Of een boete van 4% van de wereldwijde jaaromzet, mocht dat bedrag hoger uitkomen.⁶

Bovenop de AVG waaraan voldaan moet worden, is er meer wet -en regelgeving waaraan bewindvoerders moeten voldoen. Indien een bewindvoerder voor 3 of meer mensen zorgt, moet er voldaan worden aan de kwaliteitseisen. Zo is er een Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen 2016 waaraan door het Centraal landelijke kwaliteitsbureau getoetst wordt of er voldaan wordt aan de gestelde kwaliteitseisen.

Het besluit maakt onderscheid tussen enerzijds de te onderzoeken kwaliteitseisen en anderzijds de voorschriften voor het onderzoek en de rapportage door de accountant.

Daarnaast moet de accountant onderzoeken of voldaan is aan artikel 3:15i BW (administratieplicht) en een eis uit het BW over het openen van een bankrekening voor elk dossier. Deze is vastgelegd in artikel 1:436 lid 4 BW waarin staat dat de bewindvoerder verplicht is zo spoedig mogelijk een rekening te openen bij een ingevolge de Wet toezicht bank- en kredietwezen 1994 BES geregistreerde kredietinstelling.

Confidio is lid van de branchevereniging BPBI. In de kwaliteitsverordening van de BPBI staan de eisen die gesteld worden aan organisaties die lid zijn. In deze verordening staan de eisen die aan de organisatie gesteld worden, eisen die aan de bewindvoerders gesteld worden, dossierinhoudelijke eisen, toetredingsprocedure en de jaarlijkse verplichtingen.

Zo is een lid verplicht om jaarlijks externe kwaliteitscontrole te laten verrichten. Zoals in artikel 57 van de kwaliteitsverordening vermeld staat, is het lid verplicht jaarlijks een accountantsverklaring over de jaarrekening op te laten stellen door een accountant. Verder laat de accountant zich leiden bij de uitvoering van de overeengekomen specifieke werkzaamheden door het Accountantsprotocol van de Nederlandse Beroepsorganisatie Accountant en de aanvulling daarop van de BPBI.⁷

Bewindvoerderskantoren verwerken in de dagelijkse werkzaamheden meerdere persoonsgegevens. Er worden uitkeringen aangevraagd, er worden betalingen verricht en er worden kwijtscheldingen gedaan. Bewindvoerders staan hierbij in contact met verscheidene organisaties. Zo moet er aan de rechtbank verantwoording worden afgelegd, is er contact met gemeentes en worden er betalingsregelingen getroffen met incassobureaus. Hierbij worden algemene persoonsgegevens overgelegd zoals naam, adres en telefoonnummer.

Bijzondere persoonsgegevens betreffende de gezondheid en strafrechtelijk verleden kunnen bekend zijn bij de bewindvoerder. Er kunnen justitiële boetes binnen komen die door de bewindvoerder verwerkt worden. Cliënten kunnen gegevens over de gezondheid in vertrouwen meedelen aan de bewindvoerder. Deze bijzondere persoonsgegevens mogen niet verwerkt worden, tenzij er sprake is van een ontheffing op het verbod. Deze ontheffingen staan in de wet vermeld. De bewindvoerder verwerkt persoonsgegevens met de grondslag om de wettelijke verplichting na te komen.

⁵ Wetsvoorstel verordening van het Europees Parlement. COM/2012/011 final

⁶ Niet meteen boetes voor organisaties onder AVG. www.salarisnet.nl, april 2018

⁷ kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

Het verschil tussen beschermingsbewind en inkomensbeheer is de grondslag waarop persoonsgegevens rechtmatig verwerkt worden. Bij inkomensbeheer moet er sprake zijn van een overeenkomst die door beide partijen overeengekomen is. De taken met betrekking tot inkomensbeheer worden uitgevoerd op basis van de overeenkomst. De betrokkenen zijn in principe in staat om de financiële situatie zelf te regelen, maar willen hier graag hulp bij. Door middel van de overeenkomst is er sprake van een rechtsgeldige verwerking van persoonsgegevens. Het verwerken van deze persoonsgegevens is nodig om de overeenkomst na te komen. Het verwerken van persoonsgegevens om de overeenkomst na te komen wordt bij de grondslagen van verwerken nader uiteengezet.

In dit onderzoek wordt nagegaan of de verwerking van algemene persoonsgegevens, verwerking van bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging voldoen aan de regels van de AVG

Persoonsgegevens moeten rechtmatig, zorgvuldig en volgens de wettelijk eisen verwerkt worden. De persoonlijke levenssfeer van cliënten kan zo worden gewaarborgd. In dit onderzoek wordt hoofdzakelijk ingegaan op het rechtmatig verwerken van algemene en bijzondere persoonsgegevens op grond van de AVG. In artikel 5 AVG worden de zogenaamde verwerkingsbeginselen met betrekking tot persoonsgegevens neergelegd. Volgens deze beginselen moeten persoonsgegevens rechtmatig, behoorlijk en transparant verwerkt worden;⁸ In dit artikel wordt ook de term doelbinding omschreven. De persoonsgegevens dienen alleen gebruikt te worden voor de omschreven doeleinden waarvoor ze verkregen zijn. Door de bewindvoerder worden persoonsgegevens overgelegd, en moet dit in bepaalde gevallen op grond van de wettelijke verplichting in uitvoering van zijn beroep.⁹

Verwerken van bijzondere persoonsgegevens is in beginsel verboden. Er staan wel ontheffingen genoemd in de AVG. Medische en strafrechtelijke gegevens vallen onder de bijzondere persoonsgegevens en deze mogen niet verwerkt worden, tenzij er een wettelijke grondslag is. De vereisten voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens zijn strenger dan de vereisten voor het verwerken van algemene persoonsgegevens.

Tot slot wordt er ook nog aandacht besteed aan de beveiliging van de gegevens en de vereisten hiervoor. In de artikelen 33 en 34 van de AVG staan regels vermeld omtrent het melden van een inbreuk in verband met persoonsgegevens. Wanneer er een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, moet dit gemeld worden aan de toezichthoudende autoriteit, in Nederland de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna te noemen AP). Daarnaast is er een kans dat dit gemeld moet worden aan de personen wiens persoonsgegevens het betreffen.¹⁰

Op basis van het bovenstaande worden aanbevelingen gedaan aan Confidio om te voldoen aan de toekomstige privacywetgeving, de AVG. Deze aanbevelingen zullen zich richten op het werkproces binnen Confidio met betrekking tot de 3 onderwerpen; de verwerking van algemene persoonsgegevens, de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging van de persoonsgegevens.

⁸ F. Salverda Privacy, 'Is zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voldoende?', Europa Centraal, De Europese ster nr. 866, mei 2017, Europacentraal.nl

⁹ F. Salverda Privacy, 'Is zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voldoende?', Europa Centraal De Europese ster nr 866, mei 2017, Europacentraal.nl

¹⁰ Europa Centraal, 'Meldplicht inbreuk persoonsgegevens.' Europa Centraal 2017. Europacentraal.nl (zoek op; meldplicht inbreuk persoonsgegevens.)

1.3 Interventiecycclus

Elk onderzoek heeft een ander doel waarom het onderzoek uitgevoerd moet worden. Hierbij is belangrijk wat de opdrachtgever met de resultaten van een onderzoek wil, en wat voor inzicht de onderzoeker wil leveren.

In de 5 fasen van een interventiecycclus worden globaal doelen weergegeven die een organisatie wil bereiken. Confidio wil een diagnose ten opzichte van de oude en nieuwe wetgeving die vanaf mei 2018 in werking treedt. Hierbij worden er aanbevelingen gedaan gericht op het verbeteren van het werkproces. Deze verandering is namelijk de Verordening die nieuw is en waaraan vanaf mei 2018 voldaan moet worden. Hierbij wordt er gekeken hoe momenteel de werkprocessen zijn., welke knelpunten er mogelijk zijn, en bijsturen indien nodig om zo te voldoen aan de AVG.

1.4 Doelstelling en vraagstelling

De doelstelling van het onderzoek luidt:

Er worden aanbevelingen gedaan aan Confidio ter verbetering van haar werkwijze op het gebied van gegevensverwerking (van algemene -en bijzondere persoonsgegevens, en de beveiliging) zodat er voldaan wordt aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming die vanaf 25 mei 2018 van toepassing is, en aanverwante regelgeving

Door:

inzichtelijk te maken wat deze vereisten van gegevensverwerking volgens theorie, de AVG en aanverwante regelgeving, zijn omtrent algemene -en bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging. Vervolgens wordt er gekeken hoe er in de huidige vastgelegde en uitgevoerde werkprocedure van Confidio omgegaan wordt met deze algemene en bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging en dan worden deze theoretische vereisten vergeleken met het huidige werkproces.

Naar aanleiding van deze doelstelling is de volgende hoofdvraag gesteld:

'Welke aanpassingen omtrent verwerking van persoonsgegevens in het huidige werkproces van Confidio zijn nodig om te voldoen aan de AVG en aanverwante regelgeving?'

Deze centrale hoofdvraag wordt beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen:

Deelvragen gericht op de theorie

De theoretische vragen zijn in 3 sub onderwerpen verdeeld. Verwerking van persoonsgegevens omvat in dit onderzoek de 3 volgende onderwerpen die aan bod komen:

- Wat zijn de eisen van verwerking van algemene persoonsgegevens voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en aanverwante regelgeving?
- Wat zijn de vereisten omtrent verwerking van bijzondere persoonsgegevens voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en aanverwante regelgeving?
- Wat zijn de vereisten omtrent de beveiliging voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en aanverwante regelgeving?

Deelvragen gericht op de praktijk

De praktijkvragen zijn in dezelfde 3 onderwerpen verdeeld als de theoriendeelvragen. De onderwerpen van verwerking van persoonsgegevens die in de praktijk onderzocht worden, betreft algemene persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging van de persoonsgegevens

- Hoe worden algemene persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers in de dossiers en volgens interne regels?
- Hoe worden Bijzondere persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers, in de dossiers en volgens de interne regels?
- Hoe wordt er omgegaan met een datalek in het werkproces, en volgens de interne regels?

Deelvragen gericht op de analyse

Deze analyse vraag heeft betrekking op de uiteengezette theorie, die vergeleken gaat worden met de resultaten uit de praktijk van Confidio.

-Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de vereisten in theorie, van de AVG en aanverwante regelgeving, en de huidige vastgelegde en uitgevoerde werkprocedure op gebied van verwerking van persoonsgegevens in Drachten en in Emmen?

1.5 Leeswijzer

Dit onderzoek bestaat uit 4 hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 is de inleiding van het onderzoek. In dit hoofdstuk is Confidio beschreven en het centrale probleem met de daarbij horende hoofd –en deelvragen.

In hoofdstuk 2 is de methodologische verantwoording omschreven.

In hoofdstuk 3 staan de theoretische vereisten op basis van de AVG. Deze vereisten hebben betrekking op de algemene persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging .De overige wet -en regelgeving die relevant is (en beschreven is bij de doelstelling) wordt ook in dit hoofdstuk uiteengezet. De overige wet en regelgeving bestaat uit eisen die aan de bewindvoerder worden gesteld.

In hoofdstuk 4 wordt er omschreven hoe er op dit moment in de praktijk bij Confidio om wordt gegaan met de algemene persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en het melden van een datalek.

In hoofdstuk 5 wordt de theorie (H3) met de praktijk(H4) vergeleken. Op basis van deze vergelijkingen worden er aanbevelingen gedaan over het werkproces van Confidio om te voldoen aan de AVG.

2 Methodologische verantwoording

2.1 Inleiding

In deze methodologische verantwoording wordt duidelijk gemaakt welke onderzoeksmethoden gebruikt zijn om de centrale vraag te beantwoorden.

2.2 Onderzoek verloop

Er is nieuwe wetgeving en deze wetgeving, de AVG, wordt geanalyseerd. Er wordt gekeken welke aanvullende eisen er naast de AVG nog meer gesteld worden.

De huidige werkprocessen omtrent gegevensverwerking worden geanalyseerd. Deze werkprocessen bestaan uit de uitgevoerde en vastgelegde werkwijzen.

Vervolgens wordt de werkwijze van de medewerkers in beeld gebracht door dossieronderzoek te verrichten en door de medewerkers te interviewen.

Als laatste worden de theoretische eisen (bestaande uit de AVG en aanvullende regels voor bewindvoerders) vergeleken met het huidige werkproces zodat er antwoord gegeven kan worden op de vraag in hoeverre Confidio voldoet aan de verordening.

2.3 Het onderwerp

Eind 2016 is er awareness ontstaan bij de eigenaar van Confidio, Frank Zwanenveld. In de toekomst, worden de eisen omtrent privacy strenger en gewijzigd. Ik heb eind van het jaar 2016 gesolliciteerd met de vraag of er een afstudeerplek was bij Confidio.

Er werd toen bekend dat er veranderende regels aan zaten te komen.

De AVG is op 4 mei 2016 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. De AVG is 20 dagen na deze publicatie in werking getreden. De AVG is vanaf 25 mei 2018 van toepassing.¹¹ Dit houdt in dat er vanaf 25 mei 2018 consequenties zijn indien de verordening niet nageleefd wordt. Er zijn andere privacy regels gekomen en er is besloten dat hier een afstudeeronderwerp aan verbonden kon worden.

Om de gehele AVG volledig als onderwerp te onderzoeken is te uitgebreid. Er is daarom gekozen voor de 3 onderwerpen en deze nader te onderzoeken. De verwerking van algemene persoonsgegevens, verwerking van bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging van persoonsgegevens wordt onderzocht.

Dat is de verwerking van algemene persoonsgegevens, de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en beveiliging waaronder het melden van een datalek.

2.4 Theorieonderzoek

De selectie van bronnen is begonnen met het uiteenzetten van de AVG. Dit is tenslotte de privacywetgeving die centraal staat. Toen de AVG uiteengezet is, zijn de 3 onderwerpen naar voren gekomen, op basis van de hoofdzaken, namelijk de vereisten van algemene persoonsgegevens, vereisten van bijzondere persoonsgegevens en vereisten van beveiliging van deze persoonsgegevens.

Vervolgens is er een selectie gemaakt ten aanzien van welke aanvullende regelgeving voor bewindvoerders nog meer van toepassing is. Deze selectie is gebaseerd op basis van relevante regelgeving omtrent het verwerken van persoonsgegevens.

De regelgeving vult de AVG aan op de 3 onderwerpen die herhaaldelijk naar voren komt. De onderzoekspunten vloeien dan ook voort uit de vereisten van de AVG, met daarbij aanvullend de aanverwante regelgeving zoals dit in het theoretisch kader is beschreven. In de aanvullende regels werd veelal verwezen naar de oude WBP. Deze aanvullende regels waren nog niet toegespitst op de AVG.

Het theoretisch kader bestaat uit een analyse van de AVG wetgeving die voor Confidio van belang is omtrent algemene persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging.

Er zijn een aantal artikelen uit de AVG die van belang zijn bij de verwerking van algemene en bijzondere persoonsgegevens. Verder wordt er in de AVG in een paragraaf omschreven waaraan de beveiliging van persoonsgegevens moet voldoen. De verwerking van

¹¹ 'Autoriteit Persoonsgegevens', onderwerpen algemene informatie AVG. (zoek op: algemene informatie AVG AP)

persoonsgegevens moet volgens de AVG voldoen aan de beschreven beginselen. Deze beginselen worden omschreven in de AVG en zijn in hoofdstuk 3 van dit onderzoek per beginsel beschreven.

Voor bijzondere persoonsgegevens gelden strengere regels. Welke bijzondere persoonsgegevens er door Confidio verwerkt worden wordt ook inzichtelijk gemaakt. Hoe deze verwerking van persoonsgegevens door medewerkers uitgevoerd wordt moet duidelijk worden omdat er onder bepaalde omstandigheden een rechtsgeldige reden kan zijn voor verwerking. Dit ligt aan de manier hoe de verwerking plaatsvindt en welke stappen er genomen worden door medewerkers om persoonsgegevens te verwerken in dossiers.

Voor de beveiliging moeten organisaties ook regels hebben vastgesteld over de werkwijze. Zo moet er voldaan worden aan een wachtwoordbeleid en moeten de computers en/of laptops continu vergrendeld worden om zo de beveiliging te waarborgen. Ook moet er binnen een organisatie een procedure in het werkproces zijn wat de regels zijn omtrent datalekken. Deze moeten bij de medewerkers duidelijk zijn.

2.5 Praktijkonderzoek

In de theorie komt naar voren dat er regels zijn voor algemene persoonsgegevens en bijzondere persoonsgegevens.

Daarvoor is het van belang om te weten welke (algemene –en bijzondere) persoonsgegevens er door Confidio verwerkt worden in de dossiers.

De algemene persoonsgegevens en bijzondere persoonsgegevens worden achterhaald door dossieronderzoek uit te voeren. Door het dossieronderzoek kan er geconstateerd worden welke persoonsgegevens er allemaal verwerkt worden in de dossiers.

Om te achterhalen wat de reden van verwerking van persoonsgegevens is worden medewerkers geïnterviewd.

Aanvullend wordt het handboek van Confidio geanalyseerd. In dit handboek staan werkinstructies die door Confidio gebruikt worden.

Zo wordt inzichtelijk welke algemene en bijzondere persoonsgegevens er verwerkt worden volgens de uitgevoerde en vastgelegde procedure.

Door medewerkers te interviewen wordt duidelijk hoe deze algemene en bijzondere persoonsgegevens verwerkt worden.

Door de werkinstructies (die omschreven staan in het handboek) te onderzoeken wordt tevens duidelijk welke instructies er gelden bij Confidio.

Door het dossieronderzoek en de interviews te vergelijken met de werkinstructies, kan meteen antwoord worden gegeven op de vraag of de werkinstructies die er op dit moment gelden overeenkomen met de uitgevoerde werkwijze van medewerkers.

De beveiliging wordt onderzocht aan de hand van de dossiers. Er wordt gekeken hoe het wachtwoordbeleid is. Bij dit dossieronderzoek kan bijvoorbeeld naar voren komen of er wachtwoorden bewaard worden, en hoe deze bewaard worden. Met de interviews kan er inzichtelijk worden hoe de medewerkers op dit moment omgaan met beveiliging, zoals het wachtwoordbeleid en vergrendelen van computers.

Ook wordt gekeken hoe er om wordt gegaan met datalekken, en wat de procedure hierbij is. Verder wordt er ook in het handboek onderzocht wat de procedure is bij datalekken. En welke regels er gesteld worden omtrent de beveiliging van de persoonsgegevens.

De vestiging Drachten is kort voor aanvang van mijn onderzoek overgenomen door Confidio. Tijdens de interviews heb ik gemerkt dat een aantal medewerkers bang was om eerlijk antwoord te geven. Ik heb dit met de manager besproken en hij gaf aan dat de medewerkers voor de overname van Confidio een bepaalde druk hadden om werkzaamheden juist uit te voeren.

Enkele maanden na aanvang van het onderzoek is er een manager aangenomen door Confidio. Daarvoor was de eigenaar van Confidio begeleider van het onderzoek. De eigenaar was niet concreet over het object van het onderzoek. De manager daarentegen juist wel, waardoor er gedurende het begin van het onderzoek wijzigingen plaats hebben gevonden over het onderzoeksobject. In eerste instanties was het niet de bedoeling om beide

vestigingen te onderzoeken. Dit is gedurende enkele maanden gewijzigd in onderzoeken van de vestiging in Drachten en Emmen.

Verder was bij aanvang van het onderzoek besproken dat de rechtmatige verwerking van persoonsgegevens door bewindvoerders getoetst moest worden. Gedurende het onderzoek is besproken dat ook de rechtmatige verwerking van persoonsgegevens door inkomensbeheer ook mee getoetst moest worden.

2.6 Kwaliteiten en beperkingen

Een onderzoek moet bruikbaar zijn. Een manier om de betrouwbaarheid van de resultaten te verhogen is de grote van de steekproef. Hoe groter de steekproef des te nauwkeuriger de resultaten.¹² Er zijn bij meerdere medewerkers interviews afgenomen. De vestiging Emmen heeft dertien bewindvoerders, hiervan zijn er negen ondervraagd. De vestiging Drachten heeft zeven bewindvoerders, hiervan zijn er vier ondervraagd. In Drachten zijn er vijf assistent-bewindvoerders, hiervan zijn er drie ondervraagd. De betrouwbaarheid van de resultaten is vergroot omdat er bij veel medewerkers interviews afgenomen zijn.

Het dossieronderzoek omvatte ook een grote steekproef. Er is in 120 dossiers van Emmen steekproefsgewijs gekeken. In Drachten is er in 75 dossiers gekeken. Dit omvatte 15% van de totale dossiers van elke vestiging. Door veel dossiers in te kijken zijn de verwerkte persoonsgegevens achterhaald.

Er waren beperkingen voor het verzamelen van de juridische bronnen van de AVG.

De AVG is bij aanvang van mijn onderzoek gepubliceerd. Lidstaten hebben vervolgens 2 jaar de tijd gehad om te voldoen aan deze verordening. Voor veel organisaties was het een 'ver van mijn bed show', en daardoor hadden de meeste organisaties de verordening nog niet geheel en concreet toegepast. Daardoor was er weinig informatie te vinden over de uitwerkingen van de nieuwe verordening.

Verder was de uitvoeringswet nog niet goedgekeurd en was er slechts een wetsvoorstel gepubliceerd. De AVG moest nog middels de uitvoeringswet uitgekristalliseerd worden.

Verder waren de aanvullende regels ook nog niet toegespitst op de AVG

Gedurende het onderzoek is besloten de vestiging in Drachten mee te nemen in het onderzoek. De vestiging in Drachten had andere werkprocessen, maar de werkprocessen van beide vestigingen zou gelijk worden. Bij aanvang van het onderzoek ben ik meerdere malen bij de vestiging in Emmen geweest. Ik heb met medewerkers gepraat en de medewerkers waren goed op de hoogte bezigheden.

Doordat de vestiging in Drachten gedurende het onderzoek erbij is gekomen, waren deze medewerkers minder bekend met mij en het onderzoek.

Tijdens het afnemen van de interviews heb ik gemerkt dat er een bepaalde afstand was tussen mij en de medewerkers. Bij de vestiging in Emmen was deze 'afstand' er niet, en stond ik in gelijkwaardig tegenover de medewerkers.

Hierdoor kunnen de antwoorden van Drachten in twijfel worden genomen. Door sociaal wenselijk antwoord te geven, in plaats van eerlijk beantwoording van de vraag, zijn de resultaten minder betrouwbaar.

Ook is er gedurende het onderzoek besloten om de verwerking van persoonsgegevens door inkomensbeheerders te onderzoeken. De focus van het onderzoek lag eerst op bewindvoerders en daar is grotendeels de focus ook op gebleven. Doordat zijn de uitwerkingen van het onderzoek voornamelijk gericht tot verwerking door bewindvoerders gericht.

2.7 Analyse

In hoofdstuk 3 (theoretisch kader) wordt omschreven waaraan Confidio moet voldoen bij het verwerken van persoonsgegevens.

In hoofdstuk 4 (praktijkonderzoek) wordt onderzocht welke persoonsgegevens er verwerkt worden en hoe deze persoonsgegevens verwerkt worden.

De vereisten en uitkomsten van het theorieonderzoek, worden vergeleken met het huidige werkproces.

Het huidige werkproces bestaat uit de resultaten van het praktijkonderzoek.

¹² 'Betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid', infobronnen.wordpress.com

3 Het theoretisch en juridisch kader

3.1 Het Theoretisch kader, beantwoording van de theoretische deelvragen.

In dit hoofdstuk wordt het theoretisch kader van de verwerking van algemene persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging uiteengezet. Dit vloeit hoofdzakelijk voort uit de AVG en wordt waar nodig aangevuld met de aanverwante wet -en regelgeving.

De drie genoemde onderwerpen worden omschreven, en vervolgens worden deze onderwerpen aan de organisatie gelinkt.

- Wat zijn de vereisten omtrent verwerking van algemene persoonsgegevens voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en de aanverwante regelgeving?
- Wat zijn de vereisten omtrent verwerking van bijzondere persoonsgegevens voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en de aanverwante regelgeving?
- Wat zijn de vereisten omtrent de beveiliging (en o.a. datalekken) voor Confidio op grond van de nieuwe Europese verordening, de AVG, en de aanverwante regelgeving?

3.2 Inleiding (WBP en overgang naar AVG)

De WBP dateert uit 2001, en zal vanaf 25 mei 2018 niet meer zijn werking hebben. De Wet Bescherming Persoonsgegevens vloeit voort uit de Europese Privacy Richtlijn 1995 (95/46/EG). De AVG is in mei 2016 in werking getreden, maar vanaf 25 mei 2018 kunnen er ook boetes uitgedeeld worden indien de verordening niet nageleefd wordt.

Het doel van de Privacyrichtlijn is dat de lidstaten van de Europese Unie (hierna te noemen: EU) bij de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens dezelfde maatstaven hanteren.¹³ Iedere lidstaat heeft op basis van deze richtlijn eigen privacywetgeving opgesteld, met als gevolg dat de wetgeving in de lidstaten niet volledig is geharmoniseerd.¹⁴

De samenleving is in 20 jaar tijd gedigitaliseerd. Het was belangrijk om de privacywetgeving hierop aan te passen. De nieuwe verordening regelt de bescherming van persoonsgegevens. Vanaf 25 mei 2018 gelden in de EU dezelfde regels voor bescherming van persoonsgegevens.

Confidio bewindvoering moet zich houden aan de regels gesteld in de WBP. Vanaf mei 2018 vervalt deze wet en moet Confidio zich houden aan de nieuwe privacywet, de AVG.

3.2.1 Toepasselijkheid en werking van de AVG

Verordeningen hebben een algemene strekking, zijn verbindend in al hun onderdelen en zijn rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.¹⁵ De Algemene Verordening Gegevensbescherming is zo'n verordening die rechtstreeks toepasselijk is in elke lidstaat van de EU.

In deze verordening staan regels met betrekking tot gegevensverwerking. Bewindvoerders verwerken gegevens en moeten zich houden aan de regels van verwerking zoals die in de AVG staan. Het merendeel van de regels is vastgelegd in de AVG. Niet alle regels zijn volledig vastgelegd en uitgewerkt in de AVG. Er is een aantal artikelen in de AVG dat nog wel nader ingevuld moet worden. Het is aan de lidstaten om nadere regelgeving vast te leggen. In Nederland is er in de Uitvoeringswet AVG invulling gegeven aan deze artikelen.

Met de beoogde uitvoeringswet wordt de WBP ingetrokken en worden er tegelijkertijd aanvullende regels op de AVG gesteld, waar wetgever dat noodzakelijk acht en dit door de verordening wordt toegelaten.¹⁶ Blijkens de memorie van toelichting bij de Uitvoeringswet heeft de Uitvoeringswet als uitgangspunt beleidsneutrale implementatie ten aanzien van de bestaande situatie. Dat betekent dat het bestaande recht wordt gehandhaafd tenzij dit niet mogelijk is op grond van de AVG. Vanuit dat oogpunt wordt er onder meer naar gestreefd om

¹³ De Vries en Rutgers 2001, p. 13.

¹⁴ Richtlijn 95/46/EG (MvT).

¹⁵ 'Bronnen Europees Recht en Beleid', Europa Centraal 2017, Europacentraal.nl (zoek op: bronnen Europees recht en beleid)

¹⁶ L. Arends, 'Consulatie Uitvoeringswet EU-Verordening Gegevensbescherming. Wat verandert er voor de zorg?' 22 januari 2017 dirkwagiergezondheidszorg.nl

de bestaande mogelijkheden voor verwerking van bijzondere persoonsgegevens in de WBP zoveel mogelijk te behouden.¹⁷

In Nederland betekent dit dat de regels zoals deze in de WBP golden, worden gehandhaafd indien dit niet in strijd is met de verdere regels in de AVG. Deze handhaving van de regels wordt alleen overgenomen indien er vrijheid aan de lidstaten is overgelaten, en indien het niet in strijd is met de AVG.

Hieronder is een lijst met begrippen genoemd die vanuit de AVG omschreven zijn. Deze begrippen komen vaker in het onderzoek naar voren. Deze begrippen staan in artikel 4 van de AVG genoemd. In artikel 4 AVG staan de volgende begrippen omschreven als:

Een persoonsgegeven is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"): Als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

Onder verwerking valt een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.

Een verwerkingsverantwoordelijke is een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. Dit is Confidio B.V.

Inbreuk in verband met persoonsgegevens is een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.

Overige regels die genoemd worden

De Verordening van gegevensverwerking is niet het enige waaraan bewindvoerders zich moeten houden. De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (hierna te noemen NBA) heeft het accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren gepubliceerd. Het protocol heeft betrekking op alle curatoren, bewindvoerders en mentoren die vallen onder het 'Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren'.¹⁹

In het Besluit kwaliteitseisen curatoren, bewindvoerders en mentoren (hierna te noemen Besluit) worden regels gesteld ter waarborging van de kwaliteit van curatoren, bewindvoerders en mentoren.²⁰

Het Landelijk Kwaliteitsbureau Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren beoordeelt of hieraan voldaan wordt.²¹

Op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (verder genoemd: BW) en het besluit moet een curator, bewindvoerder en mentor jaarlijks een aantal documenten aan de kantonrechter overleggen.²² De accountant controleert of er aan de eisen van het BW 1 en het Besluit Kwaliteitseisen Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren voldaan wordt aan de hand van het Accountantsprotocol (hierna te noemen protocol). De eisen omtrent verwerking van gegevens die door het Besluit en het protocol gesteld worden, worden meegenomen als regelgeving voor bewindvoerders, aanvullend op de eisen van AVG.

¹⁷ P.Jonker, 'Uitvoeringswet AVG in consultatie.' 23 december 2016, potjonker.nl

¹⁹Accountancy vanmorgen, Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM gepubliceerd, 19 maart 2015 accountancyvanmorgen.nl

²⁰ Besluit Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren

²¹Rechtspraak, 'Civiel, Curatele, bewind en mentorschap, landelijk kwaliteitsbureau CBM

²²'Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl

Indien er wordt gesproken over het Protocol wordt het Accountantsprotocol kwaliteitseisen 2017 Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren bedoeld.

Indien er wordt gesproken over het Besluit wordt het Besluit Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren bedoeld

Indien er wordt gesproken over de kwaliteitsverordening BPBI wordt de kwaliteitsverordening van de branchevereniging BPBI bedoeld.

3.3 De beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens

In hoofdstuk 2 van de AVG worden de beginselen omschreven die gelden bij het verwerken van algemene persoonsgegevens. Deze beginselen worden hierna genoemd.

1. Rechtmatigheid

Een van de voorwaarden van rechtmatige verwerking is dat er sprake moet zijn van een grondslag van verwerking. De grondslagen voor verwerking zijn hetzelfde als in de WBP. In artikel 6 lid 1 staan de 6 grondslagen van verwerking opgesomd. Indien iemand wegens bepaalde omstandigheden niet goed voor zijn eigen financiën kan zorgen, kan de kantonrechter op verzoek een beschermingsmaatregel uitspreken. Als zo'n maatregel alleen over de financiën gaat, is sprake van (beschermings)bewind. Bewind is alleen mogelijk bij meerderjarigen.²³

Deze maatregel is bedoeld voor degene die tijdelijk of blijvend niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen, als gevolg van:

1. zijn lichamelijke of geestelijke toestand, dan wel;
2. verkwisting of het hebben van problematische schulden.²⁴

Bij beschermingsbewindvoering is sprake van een beschermingsbewindmaatregel opgelegd door de kantonrechter. Doordat deze beschermingsmaatregel opgelegd wordt, vloeien er verplichtingen uit voort voor de bewindvoerder. De bewindvoerder moet voldoen aan de opgelegde maatregelen en de verplichting nakomen. De bewindvoerder voert regelmatig controles uit op het naleven van wettelijke verplichtingen en neemt ook noodzakelijke maatregelen naar aanleiding van deze controles (zowel tijdens als na beëindiging van de postblokkade).²⁵ De bewindvoerder verwerkt hiervoor persoonsgegevens.

Bij inkomensbeheer is er sprake van een andere rechtsgeldige grondslag voor verwerking. Bij inkomensbeheer worden op basis van een overeenkomst persoonsgegevens verwerkt. Hierbij zijn er twee partijen. De betrokkene en de verwerker. Indien de betrokkene iets wil van de verwerker, kan er een overeenkomst gesloten worden tussen beide partijen. Inkomensbeheer vindt vrijwillig plaats. Hierbij mag de inkomensbeheerder de persoonsgegevens rechtmatig verwerken indien er samen overeen is gekomen dat de inkomensbeheerder de financiën van de betrokkene verzorgt. Deze rechtmatige verwerking vloeit voort uit de wetgeving vanuit de AVG. Dit is een andere rechtsgeldige grondslag dan dat er bij bewindvoering is.

De werkzaamheden van inkomensbeheer zijn grotendeels hetzelfde als bij beschermingsbewind. Toch zijn er geen wettelijke regels omtrent het inkomensbeheer. De branchevereniging BPBI heeft wel kwaliteitseisen voor inkomensbeheer voor de aangesloten organisaties.

2. Transparantie

De AVG stelt striktere eisen aan de uitvoering en vraagt van organisaties om nog meer te documenteren en te kunnen verantwoorden.²⁶ Vanuit de WBP was er sprake van zorgvuldigheid. Zorgvuldigheid wordt in de AVG niet meer genoemd, maar daarentegen is het transparantiebeginsel benadrukt in de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijke moet op een transparante wijze de respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening vaststellen, zo staat in artikel 26 AVG. Deze informatie moet in duidelijke en eenvoudige taal worden opgesteld, en moet schriftelijk of met andere middelen (bijvoorbeeld elektronisch) verstrekt worden. Het betreft hier informatie en communicatie over de rechten

²³ 'Bewind' Algemeen bewind en bewindvoerder door: Rechtspraak.nl

²⁴ 'Schuldeninfo juridische info voor hulpverleners.' Door: schuldeninfo.nl

²⁵ Kwaliteitsnormen bewindvoerderorganisaties in kader van WSNP versie V, januari 2012, stb, 2011 nr. 20340

²⁶ F.Jorna, 'De privacyverordening uitgewerkt.' Wiki.surfnet.nl laatst bijgewerkt op 20 februari 2018

van betrokkenen die staan vermeld in de artt. 12 t/m 22 AVG.²⁷ Dit kan aan de hand van een privacyverklaring, brief of andere aantoonbare informatievoorzieningen. In zo'n verklaring moeten de betrokkenen gewezen worden op de volgende opgesomde rechten:

- 1) Te verstrekken informatie wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld zoals vermeld staat in artikel 13 van de AVG
- 2) Te verstrekken informatie wanneer de persoonsgegevens niet van de betrokkene zijn verkregen, zoals vermeld staat in artikel 14 van de AVG
- 3) Recht van inzage van de betrokkene zoals vermeld in artikel 15 van de AVG
- 4) Recht op rectificatie zoals vermeld in artikel 16 van de AVG.
Hierbij is tevens de kennisgevingsplicht inzake verwerkingsbeperking. Dit staat vermeld in artikel 19 van de AVG
- 5) Recht op gegevens wissing zoals vermeld in artikel 17 van de AVG
Hierbij is tevens de kennisgevingsplicht inzake verwerkingsbeperking. Dit staat vermeld in artikel 19 van de AVG
- 6) Recht op beperking van verwerking, zoals vermeld in artikel 18 van de AVG
Hierbij is tevens de kennisgevingsplicht inzake verwerkingsbeperking. Dit staat vermeld in artikel 19 van de AVG
- 7) Recht op overdraagbaarheid van gegevens (dataportabiliteit) zoals vermeld in artikel 20 van de AVG

De branchevereniging BPBI stelt de eis dat het lid een getrouw beeld aan de betrokkene moet geven over de financiële situatie. Hierbij moet een document aanwezig en ondertekend zijn waar de wederzijdse verwachtingen in vastgelegd zijn.²⁸

3. Doelbinding

Vanuit de AVG worden er regels gesteld over doelbinding en ook in het Besluit kwaliteitseisen worden regels gesteld over doelbinding. Alle persoonsgegevens die verwerkt worden moeten voldoen aan het doel van verwerking. Doelbinding houdt in dat persoonsgegevens alleen verzameld mogen worden voor een 'welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd' doel zoals dit omschreven staat in artikel 5 lid 1 sub a van de AVG. Het doel bepaalt vervolgens welk gebruik is toegestaan en welk gebruik niet.²⁹

Zo moeten persoonsgegevens die de bewindvoerder verwerkt, verenigbaar zijn met het doel waarvoor de bewindvoerder deze verzameld heeft. Meestal is dit doel: het op orde brengen van de financiën. Alle gegevens die nodig zijn voor het regelen van de financiële situatie moeten verenigbaar zijn met het doel van de bewindvoerder. Het gaat hierbij te ver indien er bijvoorbeeld gegevens worden verzameld met betrekking tot de telefonische contacten van de betrokkene. Indien er maandelijks te hoge telefoonrekeningen ontstaan bij de cliënt, mag een bewindvoerder niet opslaan met wie de cliënt te lang belt, en hoeveel te lang er gebeld wordt. Het opslaan van de contacten waarmee de cliënt belt gaat te ver en komt niet overeen met het doel.

De beschermingsbewindvoerder is alleen vertegenwoordigingsbevoegd voor zover het gaat om het onder bewind gestelde vermogen van de betrokkene.³⁰ Vanaf het moment dat het beschermingsbewind is uitgesproken, is de bewindvoerder de wettelijke vertegenwoordiger voor de financiële beslissingen.

In artikel 5 kwaliteitseisen curatoren beschermingsbewind en mentoren staat dat het doel in overleg met de betrokkene vast gesteld moet worden en hoe dit doel te bereiken is. Deze afspraken moet ook aan de kantonrechter overgelegd worden. Zo staat het in het besluit kwaliteitseisen. Verder wordt er in het besluit omschreven dat er bij het beheren van dossiers in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens gehandeld moet worden. In dat kader is de bewindvoerder onder meer verantwoordelijk voor een zorgvuldige gegevensverwerking en geheimhouding. Dit betekent dat hij bijvoorbeeld geen gegevens aan derden mag verstrekken, tenzij dit voor de uitoefening van zijn taken noodzakelijk is.³¹ Dit

²⁷Europadecentraal, 'Rechtmatigheid en transparantie', europadecentraal.nl

²⁸'Kwaliteitsverordening BPBI' artikel 39 BPBI. 2017

²⁹ M Thijssen, Tien dingen die u niet wilt, maar wel moet weten over de Privacy-verordening: deel 2 Doelbinding. Hekkelman.nl 13 juli 2017

³⁰Wetsvoorstel uitvoeringswet uitvoering verordening (EU)2016/679 . Memorie van toelichting uitvoeringswet.

³¹ Besluit kwaliteitseisen Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren, 29 januari 2014, stb. 2014 KNB

houdt verband met doelbinding zoals dit ook in de AVG gesteld wordt. Indien het noodzakelijk is om gegevens te verwerken of te verstrekken ter uitoefening van de taken van de bewindvoerder, is het toegestaan. Er is dan namelijk sprake van verwerking met het doel van de bewindvoerder om zijn taken uit te voeren.

Er staat nog ter discussie wat nu precies in strijd is met het verder verwerken van verzamelde gegevens met betrekking tot het beginsel doelbinding. Door de Tweede Kamer wordt gevraagd of de regering voorbeelden kan geven. Hierdoor is het op dit moment niet precies duidelijk wanneer doelbinding overschreden wordt.³²

Een curator heeft de plicht om de zorgbehoefte van en zorgverlening aan een cliënt te behartigen.³³ Een bewindvoerder heeft deze plicht niet. Hierdoor mag een curator bepaalde gegevens over de gezondheidstoestand van een betrokkene wel verwerken. Informatie over de gezondheidstoestand van de betrokkene kan namelijk van belang zijn om de juiste zorgbehoefte en zorgverlening te behartigen door de curator.

4. Dataminimalisatie

Het aantal gegevens dat verzameld wordt, moet beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden. Dit heet minimale gegevensverwerking en omvat de principes van proportionaliteit (in relatie tot het doel) en subsidiariteit (kan het met minder persoonsgegevens dan moet het met minder persoonsgegevens).³⁴

Alleen de gegevens die daadwerkelijk nodig zijn voor de bepaalde doeleinden mogen verwerkt worden. Indien er sprake is van gegevens die in principe niet nodig zijn voor het beoogde doel, maar wel 'makkelijk en handig' zijn om in bezit te hebben, mogen deze niet verwerkt worden.

5. Juistheid

In artikel 5 lid 1 onder d en f AVG wordt vermeld dat de gegevens juist en correct moeten blijven. Ook in de kwaliteitsverordening BPBI staat omschreven dat de juistheid in de administratie gewaarborgd moet worden. In de kwaliteitsverordening BPBI staat dat het lid zorg draagt voor het instellen van een zodanige administratieve organisatie met een zodanig stelsel van interne controlemaatregelen dat alle opdrachten direct worden vastgelegd en zorgvuldig worden uitgevoerd en alle financiële rechten en verplichtingen volledig, juist en tijdig worden vastgelegd en intern verantwoord.

6. Opslagbeperking

In de branchevereniging van de BPBI wordt omschreven hoelang de gegevens minimaal bewaard moeten worden. Dit is een termijn van minimaal 7 jaar na beëindiging van het bewind of inkomensbeheer. Vervolgens is het belangrijk dat er gedocumenteerd wordt hoelang de bewaartermijnen zijn. Deze bewaartermijnen moeten niet langer zijn dan noodzakelijk is en moeten gebaseerd zijn op de doeleinden.

7. Integriteit en vertrouwelijkheid (technische en organisatorische maatregelen)

De verantwoordelijke moet ervoor zorgen dat persoonsgegevens door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is en dat zij onder meer beschermd zijn tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging. Dit staat in artikel 5 lid 1 sub f van de AVG. Technische of organisatorische maatregelen worden in §3.5 van dit onderzoek omtrent de beveiliging nader uiteengezet.

In de kwaliteitsverordening van de BPBI wordt de integriteit van de medewerkers gewaarborgd aan de hand van een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring die ondertekend worden door de medewerkers.

Verder voegt de BPBI hieraan toe dat gegevensverstrekking aan derden mag indien dit verenigbaar is met het doel en indien er een grondslag voor verwerking is.³⁵

³²Regels ter uitvoering van verordening (EU) Kamerstukken Tweede Kamer vergaderjaar 2017-2018 34 851, nr. 6

³³Besluit kwaliteitseisen CBM

³⁴F. Salverda Privacy, 'Is zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voldoende?', Europa Centraal De Europese ster nr 866, mei 2017, Europacentraal.nl

³⁵BPBI kwaliteitsverordening 1 mei 2017 door Commissie kwaliteit

8. Verantwoordingsplicht

Persoonsgegevens die verwerkt worden door de verwerkingsverantwoordelijke vallen onder de documentatieplicht, dit was voorheen de meldplicht. De meldplicht is met ingang van de AVG vervallen.³⁶

"We kunnen vanuit SURF een sterke faciliterende rol spelen en kennis delen over de inhoud en impact van de AVG, maar de verantwoordelijkheid ligt bij de instellingen zelf." aldus Erwin Bleumink³⁷ SURF is de ICT-samenwerkingsorganisatie van het onderwijs en onderzoek in Nederland. Dankzij SURF beschikken studenten, docenten en onderzoekers in Nederland over de best mogelijke ICT-voorzieningen voor toponderzoek en talentontwikkeling. Erwin Bleumink is algemeen directeur bij SURFnet en is sinds januari 2016 de voorzitter van Stichting Digitale Infrastructuur Nederland.³⁸

Bedrijven moeten zelf deze verantwoordelijkheid nemen en zorg dragen dat deze verantwoordelijkheid bekend is. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor naleving van de hier voor genoemde beginselen en kan aantonen dat hij hieraan voldoet. Dit staat genoemd in artikel 5 lid 2 van de AVG. De AVG noemt verplichtingen van maatregelen om aan de verantwoordingsplicht te voldoen. Een verplichte maatregel die de AVG concreet noemt is het bijhouden van een register van verwerkingsactiviteiten.³⁹

De AP verplicht om gegevensverwerking te verantwoorden wanneer de AP daar om vraagt.

De AP geeft aan dat het volgende in het register dient te staan;

- 1) Naam en contact gegevens organisatie
- 2) Doelen van verwerking van de persoonsgegevens
- 3) Beschrijven van de categorieën van personen van wie er gegevens verwerkt worden
- 4) Beschrijving van de categorieën persoonsgegevens die verwerkt worden
- 5) Beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen die er genomen worden om de persoonsgegevens te beveiligen.⁴⁰
- 6) Bewaartermijnen

De bewaartermijnen die je hanteert moeten schriftelijk worden vastgelegd in een intern bewaarbeleid, en opgenomen worden in een verwerkingsregister. Daarnaast dient de betrokkene te worden geïnformeerd over de bewaartermijnen die je hanteert, bijvoorbeeld in een privacyverklaring.⁴¹

De branchevereniging BPBI heeft in de kwaliteitsverordening omschreven wat de bewaartermijn is na beëindiging van het bewind. De organisatie neemt na de beëindiging van het bewind/inkomensbeheer een bewaartermijn van minimaal zeven jaar in acht voor het papieren of het digitale dossier.⁴²

Het derde punt van het hiervoor beschreven registeronderwerp (beschrijven van categorieën van personen van wie er gegevens verwerkt worden) is door de AP specifiek omschreven in het volgende:

- naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens (bijvoorbeeld het e-mailadres), alsmede het bankrekeningnummer van de betrokkene
 - een administratienummer, als dat geen andere informatie bevat dan de bij het vorige punt bedoelde gegevens
 - gegevens die betrekking hebben op de hoedanigheid van de betrokkene
 - gegevens die betrekking hebben op een gewenste hoedanigheid of een te leveren prestatie en de mate waarin de betrokkene aan de voorwaarden daartoe voldoet.
- Andere dan de hierboven opgesomde gegevens als die moeten worden verwerkt op grond van een andere wet.

Er wordt in het protocol vermeld dat bij afwezigheid van de bewindvoerder deze vervangen dient te worden door een bewindvoerder die zijn taken over neemt. Deze vervanging moet vastgelegd zijn. Verder stelt het protocol ook dat de functies beschreven dienen te zijn met

³⁶'De meldplicht van de wbp wordt binnen de AVG vervangen door een documentatieplicht.' door : juridict.nl

³⁷ Surf , Klaar vor de AVG? 2017 door: Surfnet

³⁸ Surf , Klaar vor de AVG? 2017 door: Surfnet

³⁹ Autoriteit Persoonsgegevens. Autoriteitpersoonsgegevens.nl

⁴⁰ Autoriteit persoonsgegevens, Autoriteitpersoonsgegevens.nl

⁴¹ V. Romviel', AVG: hoelang mag je als webwinkel persoonsgegevens bewaren? door: emergee.nl

⁴² artikel 44 Kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017

taken. En als laatste wordt er ook vermeld dat er voldaan moet worden aan een administratieve organisatie en een stelsel van interne controles dat bestaat ter zake van vastlegging en uitvoering van opdrachten als mede ter zake van de vastlegging en verantwoording van financiële rechten en verplichtingen⁴³

Er wordt in het protocol tevens omschreven hoe deze vervanging van afwezigheid gedaan moet worden. Bij afwezigheid moeten de werkzaamheden vervangen kunnen worden.⁴⁴ Een accountant stelt vast of er bij afwezigheid van de bewindvoerder vervanging is die de reguliere taken over neemt. De vervanging dient te worden gedaan door een bevoegd persoon. Indien er een bewindvoerder ziek is moet er vervanging zijn. Deze vervanging moet op schrift vastgesteld zijn en moet gecommuniceerd zijn met de medewerkers, cliënten en instanties.⁴⁵

De processen moeten omschreven zijn zoals aanmelding en intake, communicatie met cliënt, beëindiging van de opdracht inclusief de overdracht aan de opvolger, financiële -en administratieve organisatie van het kantoor en ondersteuning. Per functie dienen de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden te zijn vastgelegd. Duidelijk moet zijn welke taken zijn gedelegeerd en hoe de verantwoordelijkheden ter zake zijn geregeld. Zo moet er ook onderscheid zijn gemaakt bij onder andere ondersteunende functies.⁴⁶ Een assistent-bewindvoerder heeft een ondersteunende functie. De persoon die de intake doet heeft ook een genoemde functie. Alle functies binnen de organisaties dienen omschreven te zijn met de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Evenals de medewerkers die de post inscannen. Onderscheid moet zijn gemaakt naar functies op het werkgebied van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Hierbij onderscheid in medewerkers die dossier gerelateerde werkzaamheden uitvoeren, inhoudelijk klantcontact hebben en/of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor naar buiten toe vertegenwoordigen en ondersteunende functies waarin de medewerkers deze bevoegdheden niet hebben.⁴⁷

Volgens het protocol moet worden vastgesteld dat de volgende informatie aansluit op de administratie van de organisatie. De functie van medewerkers die dossier gerelateerde werkzaamheden hebben, inhoudelijk klantcontact hebben of de beschermingsbewindvoerder naar buiten toe vertegenwoordigen moet beschreven zijn⁴⁸ Vermelding of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor eventueel een financiële onderneming is die ingevolge de Wet op het financieel toezicht (hierna te noemen Wft) het bedrijf van bank mag uitoefenen, dan wel notaris, gerechtsdeurwaarder of accountant.⁴⁹

3.4 Bijzondere persoonsgegevens

Bijzondere persoonsgegevens zijn (extra) gevoelige gegevens waar een verbod voor geldt. Deze mogen niet verwerkt worden tenzij een uitzondering op het verbod in de AVG staat. Dit verbod op verwerking van bijzondere persoonsgegevens staat in art. 9 AVG.

De persoonsgegevens om verder naar te kijken zijn: het verwerken van gezondheid gegevens, kopie identiteitsbewijs (waarop foto/ras gegeven en het Burgerservicenummer staan), en strafrechtelijke gegevens.

Deze gegevens kunnen door Confidio verwerkt worden. Toch mogen ze niet altijd en zomaar verwerkt worden.

Er is een uitzondering op het verbod van verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Beschermingsbewind is een maatregel die opgelegd wordt omdat de financiële situatie van de betrokkene niet op orde is. Een beschermingsbewindvoerder dient de financiële belangen te behartigen van iemand die om fysieke en/of mentale redenen niet (meer) in staat is dit zelfstandig en op een verantwoorde wijze te doen.⁵⁰

Dit biedt sociale bescherming voor de cliënt. Deze maatregel is in het leven geroepen om de betrokkene te helpen met het op orde brengen van de schulden, en deze te stabiliseren.

⁴³ Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl

⁴⁴ Besluit Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren, artikel 8 lid 2 onder e besluit kwaliteitseisen CBM

⁴⁵ Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl. p. 12/28

⁴⁶ Accountantsprotocol Besluit kwaliteitseisen CBM versie 4 2017

⁴⁷ Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl. p. 13/28

⁴⁸ Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl. p. 15/28

⁴⁹ protocol Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountant NBA

⁵⁰ Lexi 2017-2018 'Wat doet een beschermingsbewindvoerder en voor wie?' financieel.infonu.nl

Om na te gaan of bijzondere persoonsgegevens mogen worden verwerkt, moet na inwerkingtreding van de AVG en de uitvoeringswet in beide wettelijke regelingen worden gekeken en daarnaast in bijzondere wetgeving⁵¹. In principe is het verwerken van bijzondere persoonsgegevens verboden, behoudens de expliciet beschreven uitzonderingen. De uitzonderingen zijn geldig en staan omschreven in art. 9 lid 2 sub b, g en h AVG. Uitgangspunt is zoals gezegd dat bijzondere persoonsgegevens niet mogen worden verwerkt, tenzij aan een van de uitzonderingen in artikel 9 lid 2 AVG is voldaan.

Het verwerken van bijzondere gegevens is dus in principe verboden. Dit verbod geldt niet als de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en uitoefening van specifieke rechten op het gebied van arbeidsrecht of sociaal zekerheidsrecht. Bij bewindvoering is sprake van de uitzondering zoals omschreven staat in sub b van artikel 9 lid 2 AVG. De bewindvoerder is werkzaam in het kader van de uitoefening van specifieke rechten op het gebied van het arbeidsrecht en het sociaalzekerheidsrecht- en sociale beschermingsrecht.⁵²

Beschermingsbewindvoering valt onder een van deze uitzonderingen waarbij Unierecht en lid statelijk recht regels mogen invullen. Nederland heeft het Burgerlijke Wetboek (hierna te noemen BW) samengesteld en in het BW is Nederlandse invulling gegeven over regels met betrekking tot beschermingsbewind. In dit BW 1 staat de grondslag voor een beschermingsbewindmaatregel.

Er moet bij alle persoonsgegevens gekeken worden of het noodzakelijkheidsvereiste aanwezig is, en of er doelbinding is tot de verwerkte persoonsgegevens. Hieronder wordt ingegaan op de gegevens die als bijzonder persoonsgegevens aangemerkt worden. Er wordt omschreven in welke gevallen verwerking van deze bijzondere gegevens toegestaan is.

1. Gezondheidsgegevens

Er geldt een verbod op het verwerken van gezondheidsgegevens, deze vallen namelijk onder de bijzondere persoonsgegevens zoals omschreven staat in artikel 9 lid 1 AVG. Gezondheidsgegevens kunnen wel rechtmatig verwerkt worden indien er sprake is van een uitzondering op het verbod. Deze uitzonderingen staan in de uitvoeringswet van de AVG.

Zo staat in de uitvoeringswet in artikel 30 dat het verbod op verwerking van bijzondere gegevens over de gezondheid niet geldt indien de verwerking geschiedt door hulpverleners, instellingen of voorzieningen voor gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening voor zover dat met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene, dan wel het beheer van de betreffende instelling of beroepspraktijk noodzakelijk is.⁵³ Bewindvoering valt onder deze categorie, en mag dus de gezondheid gegevens verwerken mits dit noodzakelijk is voor de dienstverlening met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene. Dit impliceert dat er bij deze gegevens constant doelbinding in acht moet worden genomen. Er moet per gezondheidsgegeven gekeken worden of het noodzakelijk is om de gegevens te verwerken. Elk persoonsgegeven dat verwerkt wordt moet in verband staan met het doel. Dit doel is het op orde brengen en houden van de financiële situatie. Voorbeeld: Als de betrokkene naar het ziekenhuis moet en hiervoor extra kosten maakt, zoals het nemen van een taxi, is het noodzakelijk voor de bewindvoerder om te weten dat betrokkene een afspraak in het ziekenhuis heeft. Het is hierbij niet noodzakelijk om te noteren dat betrokkene onderzoeken bij een longarts heeft.

Hieronder worden vier situaties geschetst, waarin er rechtmatig gezondheidsgegevens verwerkt mogen worden.

(1) Om te toetsen of zich een van de gronden voor onderbewindstelling voordoet, als bedoeld in artikel 1:431, eerste lid, BW, is op zichzelf een deskundigenverklaring niet vereist. Een deskundigenverklaring is nuttig als deze helderheid verschaft over datgene waarvan de

⁵¹ L. Arends, 'Consulatie Uitvoeringswet EU-Verordening Gegevensbescherming. Wat verandert er voor de zorg?' 22 januari 2017 dirkzwagergezondheidszorg.nl

⁵² Kamerstukken 34 851 nr 3 vergaderjaar 2017/2018

⁵³ Kamerstukken 34 851 nr 3 vergaderjaar 2017/2018

kantonrechter zich moet vergewissen, en tevens inzicht biedt in het verwachte verloop van de financiële situatie, de mentale situatie of het ziektebeeld. Zo'n verklaring is onvermijdelijk wanneer de betrokkene zich tegen het verzoek verzet en de kantonrechter niet zelf kan vaststellen dat zich een toewijzingsgrond voordoet.⁵⁴

(2) In richtlijnen voor de bewindvoerder die door de rechtspraak Midden-Nederland bekend zijn gemaakt in juli 2016, wordt duidelijk dat er bij nog een uitzonderlijk geval medische gegevens overgelegd kunnen worden. Bij een machtigingsverzoek tot verkoop van de woning van de rechthebbende of tot opzegging van de huurwoning moet aannemelijk worden gemaakt dat de rechthebbende daarin niet (meer) zelfstandig kan wonen of daarin kan terugkeren, bijvoorbeeld door middel van een medische verklaring of andere relevante stukken.⁵⁵

(3) Verder kan er een arbeidsdeskundigenrapport bekend zijn bij de bewindvoerder. Indien iemand arbeidsongeschikt is en niet aan de sollicitatieplicht hoeft te voldoen, kan de bewindvoerder ontheffing aanvragen bij de rechter commissaris. Hierbij moet een medische verklaring overgelegd worden. Het deskundigenrapport moet door de bewindvoerder verwerkt worden voor het aanvragen van ontheffing sollicitatieplicht.

(4) Als laatste moeten medische kosten ook door de bewindvoerder worden meegenomen in het dienstverlenende traject. Het kan voorkomen dat betrokkenen naar het ziekenhuis moeten of medicijnen krijgen. Indien een betrokkene bijvoorbeeld suikerziekte heeft, zullen hier verschillende kosten voor gemaakt worden. Indien er sprake is van een behandeling of ziekte zal het in veel gevallen bekend zijn bij de bewindvoerder. Dit is onvermijdelijk, omdat de bewindvoerder de taak heeft de financiële situatie van de betrokkene op orde te houden of te verzorgen. Hierbij moet de bewindvoerder weten wat er speelt, zodat de betalingen gedaan kunnen worden

Bij deze vier uitzonderlijke gevallen kunnen medische gegevens verwerkt worden. Op basis van het nakomen van de wettelijke verplichting die de bewindvoerder heeft kan het verbod op het verwerken van medische gegevens doorbroken worden.

Bij de vijfjaarlijkse evaluatie moet de bewindvoerder inlichtingen verschaffen of de situatie verbeterd, verslechterd of onveranderd is in vergelijking met de situatie tijdens het instellen van de maatregel. Hierbij wordt ook gevraagd of zich bijzondere gebeurtenissen voorgedaan hebben die van invloed zijn geweest op de fysieke, geestelijke of financiële toestand van de betrokkene. Deze dienen beschreven te worden door de bewindvoerder. Indien er sprake is van verslaving die er ten tijde van de maatregel niet was, en deze van invloed is geweest op de financiële situatie moet dit er ook bij vermeld worden. Dit heeft namelijk gevolgen voor de schuldensituatie.

Hierbij voert de bewindvoerder zijn wettelijke plicht uit en geldt de uitzondering op het verbod.

De pgb inkomsten en -uitgaven vallen onder de verantwoordelijkheid van de bewindvoerder. In het kader van een pgb worden geen gelden meer uitgekeerd aan de rechthebbende, maar is er sprake van een trekkingsrecht. Het is de taak van de bewindvoerder om er zorg voor te dragen dat het zorgkantoor correct en tijdig van alle benodigde informatie wordt voorzien. Indien dit niet geschiedt, zal het zorgkantoor immers de reeds geleverde zorg niet betalen waardoor er een schuld van rechthebbende aan de zorgverlener ontstaat.⁵⁶

Medische gegevens worden niet verder verwerkt dan noodzakelijk is voor een goede uitvoering van het onderzoek naar de behoefte aan ondersteuning van de cliënt of de behoefte aan jeugdhulp. Medische gegevens die zijn verkregen van iemand met een medisch beroepsgeheim worden alleen verwerkt of verstrekt nadat de geheimhouder daar toestemming voor heeft gegeven.⁵⁷

2. Kopie identiteitsbewijs

Een identificatiebewijs bevat drie bijzondere persoonsgegevens. Namelijk het BSN, een foto en de nationaliteit. Doordat er een kopie wordt gemaakt van het paspoort of identiteitsbewijs

⁵⁴ Aanbevelingen meerderjarigbewind 10 april 2017 vastgesteld door het LOVCK&T

⁵⁵ 'Enige richtlijnen voor de bewindvoerder.' bewindsbureau rechtbank Midden-Nederland juli 2016, de Rechtspraak

⁵⁶ Handleiding meerderjarigbewind, team toezicht 2017 Rechtbank Limburg, de Rechtspraak

⁵⁷ Het privacyreglement sociaal domein, hulp en ondersteuning Maasdriel.nl

worden er meerdere bijzondere persoonsgegevens verwerkt.

De reden dat kopieën van identiteitsbewijzen niet zo maar zijn toegestaan is dat een pasfoto en BSN bijzondere persoonsgegevens kunnen onthullen zoals: ras, geloof en nationaliteit. Het gevaar van een Burgerservicenummer ligt in het feit dat dit nummer uniek is en gebruikt kan worden om bestanden aan elkaar te koppelen.⁵⁸

De identificatie is in de kwaliteitsverordening van de BPBI omschreven. In artikel 18 van de kwaliteitsverordening BPBI staat omschreven hoe de identificatie dient te gebeuren. Er wordt in het Besluit en het protocol wel omschreven dat de bewindvoerder volgens de Wft het bedrijf van de bank mag uitoefenen maar niet hoe deze identificatie dient te gebeuren. Door de BPBI wordt nog nader omschreven hoe deze controle plaats moet vinden. Deze is als volgt omschreven:

Bankrekening openen ten behoeve van de cliënt. Identificatie moet volgens procedure aan de volgende punten voldoen:

- a) identificatie face-to-face verifieerbaar door geldig legitimatiebewijs
- b) kopie gearchiveerd met datum van verificatie, en naam van de persoon die de identificatie verricht heeft
- c) verificatie door leidinggevende functionaris van het lid van BPBI, dan wel een andere daartoe door het lid schriftelijk aangewezen functionaris
- d) Er moet een document gearchiveerd worden waaruit blijkt op welke wijze de bank vertegenwoordigd wordt⁵⁹

Er staat in de kwaliteitseisen, die de branchevereniging BPBI stelt aan de organisatie, in artikel 18 Wet ter voorkoming witwassen en financiering van terrorisme, dat er een kopie van het legitimatiebewijs vereist is. Tevens stelt de branchevereniging dossier inhoudelijke eisen. In artikel 39 van de kwaliteitsverordening van de BPBI is een opsomming gemaakt van de stukken die in het dossier vermeld moeten zijn. Hierbij is vereist dat er een kopie van het identiteitsbewijs aanwezig moet zijn.

In het accountantsprotocol besluit kwaliteitseisen staan regels die samengesteld zijn door onder andere de NBA en de brancheorganisaties. Hierin staat ook dat er een kopie van het legitimatiebewijs aanwezig behoort te zijn. De Wet ter voorkoming van fraude witwassen en financieren van terrorisme (hierna te noemen WWFT) gaat uit van een 'risicogoriënteerde benadering. Een financiële instelling moet zelf inschatten in hoeverre een financiële transactie risico's met zich meebrengt. Een kopie van het legitimatiebewijs mag worden gemaakt indien de inschatting op risico aanwezig geacht wordt.

De bank stelt dat er sprake is van een risico en geeft aan dat er zelfs een kopie van het legitimatiebewijs aanwezig moet zijn.

Er is sprake van een wettelijke verplichting vanuit de WWFT en Wft en er mogen kopieën van paspoort of identiteitskaart gebruikt worden door Confidio.

3. Foto/ras gegeven

Uit de uitspraak van de HR 23 maart 2010 ECLI:NL:PHR:2010:BK6331 blijkt, met verwijzing naar memorie van toelichting bij de WBP, dat niet alleen gegevens die het ras van een persoon direct betreffen, maar ook gegevens waaruit informatie over het ras van een persoon kan worden afgeleid, zoals een foto, gevoelige gegevens zijn.

In de AVG worden hieraan geen andere eisen gesteld en dus geldt een foto als een ras gegeven onder de AVG.

In de concept uitvoeringswet wordt een uitzondering beschreven wanneer het verbod niet van toepassing is. In artikel 22 van de concept Uitvoeringswet staat het volgende geschreven over een ontheffing van het verbod betreffende ras of etnische afkomst:

Het verbod om persoonsgegevens te verwerken waaruit ras of etnische afkomst blijkt, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt: met het oog op de identificatie van de betrokkene en slechts voor zover dit voor dit doel onvermijdelijk is;⁶⁰ Indien het noodzakelijk is met het oog op de identificatie mag het verbod doorbroken worden.

⁵⁸Kopie paspoort (privacy). Justitia.nl

⁵⁹ BPBI kwaliteitsverordening 1 mei 2017 door Commissie kwaliteit

⁶⁰ Wetsvoorstel en toelichting Uitvoeringswet versie 1. Internetconsultatie.nl

4. Burgerservicenummer

Het Burgerservicenummer (hierna te noemen BSN) is een uniek persoonsnummer voor iedereen die ingeschreven staat in de Basisregistratie Personen. Het BSN is in de AVG niet als bijzonder persoonsgegeven aangemerkt. Dit betekent niet dat het BSN altijd zomaar gebruikt mag worden.

Artikel 44 van de uitvoeringswet regelt dat een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt wordt ter uitvoering van de betreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald. Kortom, onder de AVG is het BSN dus géén bijzonder persoonsgegeven meer. Desondanks blijft (voor Nederland) het verbod voor verwerking van BSN gelden zoals we dit al jaren kennen. Dit verbod kan alleen worden opgeheven door een wettelijke bevoegdheid of handelen met BSN naar een doeleinde van zo'n wet.⁶¹

Kinderopvangorganisaties zijn verplicht om te vragen naar het BSN en dat van het kind. De Belastingdienst Toeslagen koppelt de administratie van het aantal gebruikte opvanguren aan de gegevens van de kinderopvangorganisatie. Dit geldt ook voor verhuurders voor de huurtoeslag en voor zorgverzekeraars voor de zorgtoeslag.⁶²

De bewindvoerder moet zijn taken met de wettelijk grondslag uitvoeren. Het is noodzakelijk om het BSN te verwerken voor onder andere het aanvragen van de huur –en zorgtoeslag. Daardoor mag Confidio het BSN verwerken.

Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de betreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.⁶³

De bewindvoerder is door de rechter benoemd en is de wettelijke vertegenwoordiger van de betrokkene. De wettelijke vertegenwoordiger mag op grond van de Wet algemene bepalingen Burgerservicenummer het Burgerservicenummer gebruiken teneinde de doelmatigheid van de administraties van de overheid en enige andere sectoren te vergroten en de dienstverlening aan de burger te verbeteren, één en ander met inachtneming van de eisen die daaraan behoren te worden gesteld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

5. Strafrechtelijke gegevens

Artikel 10 AVG biedt een specifieke grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. In dit artikel wordt invulling gegeven aan de ruimte die dit artikel biedt. Inhoudelijk wordt nauw aangesloten bij artikel 22 van de WBP. De bevoegdheid tot het opstellen van lagere regelgeving in dit kader is evenwel, omdat deze ook thans niet gebruikt wordt, vervallen.⁶⁴

Er wordt in de Nederlandse uitvoeringswet (concept) nadere uitleg gegeven aan die onderdelen waar de AVG ruimte laat aan de lidstaten om bij nationale wet nadere regels te stellen. Dit verandert niet ten opzichte van het oude recht dat gold ten tijde van de WBP.

Artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de verordening sluit toepassing van de verordening uit op de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van bedreigingen voor de openbare veiligheid. Op deze materie is immers de richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging van toepassing.⁶⁵ Hierbij worden volgens het concept Uitvoeringswet het Nederlands recht, de richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging van toepassing.

In de aanwijzing verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden (aanwijzing wet justitiële en strafvorderlijke gegevens), staat vermeld dat er ten behoeve van het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving, de daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens kunnen worden verstrekt aan bewindvoerders, voor zo

⁶¹ Burgerservicenummer (BSN) rijksoverheid.nl

⁶² Burgerservicenummer (BSN) rijksoverheid.nl

⁶³ Wetsvoorstel en toelichting Uitvoeringswet versie 1. MvT Internetconsultatie.nl

⁶⁴ Wetsvoorstel en toelichting Uitvoeringswet versie 1. MvT Internetconsultatie.nl

⁶⁵ Wet uitvoering MvT uitvoeringswet (concept)

ver het strafbare feiten betreft waarvan de inhoud raakt aan de wettelijke verplichtingen van de onder bewind gestelde c.q. van de bewindvoerder;⁶⁶

Zo kunnen bij bewind CJIB boetes binnenkomen die betaald moeten worden. Deze moeten betaald worden door de bewindvoerder.

Een bewindvoerder kan ook een detentieverklaring opvragen. Deze moeten opgevraagd worden in verband met het niet ontvangen van zorgtoeslag.

Verder zijn er geen strafrechtelijke gegevens die bekend mogen zijn bij de bewindvoerder.

3.5 Beveiliging van de persoonsgegevens

3.5.1 Technische en organisatorische maatregelen treffen

Persoonsgegevens moeten zo beveiligd worden dat het beveiligingsniveau gegarandeerd wordt. In de AVG is het verplicht om passende technische en organisatorische maatregelen te treffen, om het beveiligingsniveau te waarborgen. Dit staat omschreven in artikel 5 lid 1 sub f AVG.

Wachtwoordbeleid

In de AVG wordt gesproken over 'passend' indien er sprake is van pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens. Hierbij kan worden gedacht aan het hanteren van een goed wachtwoordenbeleid en het inrichten van autorisaties, maar ook aan het inrichten van een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de getroffen beveiligingsmaatregelen.⁶⁷

De mogelijke gevolgen bij een datalek van de gegevens van de betrokkenen hangen af van de verwerkingen en van de persoonsgegevens die er verzameld worden. Bij de afweging welke beveiliging er moet zijn, moet mee worden gewogen dat veel mensen wachtwoorden hergebruiken voor verschillende verwerkingen.⁶⁸

Mogelijke beveiliging kan zijn om geen standaard wachtwoorden in te stellen. Standaard wachtwoorden zoals het gebruiken van je naam als gebruikersnaam en wachtwoord zijn makkelijk te raden, en bieden daardoor geen beveiliging. Ook thuiswerken door medewerkers op laptops en het niet constant vergrendelen indien de laptop onbeheerd achtergelaten wordt, vormen een risico.

Geheimhoudingsovereenkomst

Aanvullend zijn de beleidsregels beveiliging persoonsgegevens van de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit beleid bestaat uit de richtsnoeren beveiliging persoonsgegevens van het College Bescherming Persoonsgegevens die in 2013 in werking is getreden. Bij het opstellen van de richtsnoeren is overigens zo veel mogelijk rekening gehouden met de relevante bepalingen uit de verordening.⁶⁹ Er is tot heden geen nieuwe richtsnoer uitgebracht, waardoor er in dit onderzoek de huidige richtsnoeren aangehouden worden. Zo wordt er in het richtsnoer gesteld dat er maatregelen moeten zijn omtrent de geheimhouding van de verwerkte persoonsgegevens. Deze maatregelen bestaan uit beleid dat aanwezig moet zijn, waarin opgenomen is dat persoonsgegevens uitsluitend worden verwerkt in opdracht van de verantwoordelijke. Er is ook de verplichting tot geheimhouding van persoonsgegevens gesteld. Deze moet middels een geheimhoudingsovereenkomst ondertekend worden door de medewerkers..⁷⁰

In de kwaliteitsverordening BPBI staan eisen genoemd die aan de organisaties gesteld worden. Zoals bijvoorbeeld de integriteitseisen aan de medewerkers en organisatie. In artikel 13 van de kwaliteitsverordening BPBI waarin de integriteit van medewerkers gewaarborgd wordt staat omschreven dat er een geheimhoudings- en onafhankelijkheidsverklaring getekend moet worden door elke werkzame persoon die (in)direct te maken krijgt met het vermogen van de betrokkene.⁷¹ In de administratie van Confidio dient een verklaring aanwezig te zijn van elke medewerker die werkzaam is binnen Confidio.

⁶⁶ Aanwijzing wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, stc. 2012 Nr. 26870

⁶⁷ 'De AVG uitgelegd deel 5: accountability en de documentatieplicht.' Nederlandict.nl 21 juni 2017

⁶⁸ Richtsnoeren CBP 2013 beveiliging persoonsgegevens

⁶⁹ Richtsnoeren CBP 2013 beveiliging persoonsgegevens

⁷⁰ Richtsnoeren CBP 2013 beveiliging persoonsgegevens p. 24

⁷¹ Artikel 13 kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

Tevens mag deze verklaring maximaal 5 jaar oud zijn.⁷² In deze verklaring dient tevens te staan dat er conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens geen cliënt gegevens aan derden mag worden verstrekt.⁷³ Dit wordt ook als eis gesteld in het Besluit en dit is te vergelijken met het verenigbaar doel zoals ook in de beginselen van de AVG omschreven staat.

In artikel 14 van de kwaliteitsverordening BPBI staat dat er een verklaring van integriteit door de organisatie ondertekend moet zijn waarin letterlijk staat vermeld dat de organisatie is gehouden aan strikt vertrouwelijke behandeling van gegevens die aan haar worden verstrekt.⁷⁴

De werknemers die werken voor Confidio, de organisatie, moeten ermee bekend zijn welke gegevens over de betrokkene geadministreerd en uitgewisseld mogen worden met bevoegde instanties.⁷⁵ Verder wordt er geduid op de verplichting om een bewerkersovereenkomst te sluiten en te beschikken over een protocol datalekken.⁷⁶

Vewerkersovereenkomst

In de AVG is in artikel 28 lid 3 de verplichting gesteld om een verwerkersovereenkomst te sluiten met de partijen die verwerkingen verrichten voor de verwerkingsverantwoordelijke. Onder de WBP werd de verwerkersovereenkomst een bewerkersovereenkomst genoemd. De verwerkers zijn de partijen die in opdracht van Confidio de persoonsgegevens verwerken. Hierbij kan gedacht worden aan partijen die de gegevens opslaan in informatiesystemen zoals een cloud. Werken in een cloud is het opslaan en opvragen van gegevens, software en bestanden op een andere plek dan de eigen locatie.

De beginselen van de AVG komen overeen met de beginselen van de WBP, maar de AVG werkt sommige beginselen verder uit. De basis is echter gelijk.⁷⁷

In het Besluit CBM worden ook waarborgen vereist voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de gegevensverwerking. Zo controleert de accountant de gegevensreconstructie.⁷⁸ Dit betekent volgens het protocol dat er voorzieningen getroffen moeten worden om fysieke en digitale gegevens zo nodig te reconstrueren. Dit bijvoorbeeld door een backup/recoveryvoorziening of afspraken met de cloud leverancier. Hierbij is bij de backup/recoveryvoorziening van belang dat er een backup geregeld is. Zo ook de frequentie, de bewaarlocatie van de gegevens en de procedure hiervan.⁷⁹

3.5.2 Datalekken

Slechte beveiliging kan leiden tot datalekken. Van een datalek is sprake als een beveiligingsincident heeft plaatsgevonden, waarbij persoonsgegevens verloren zijn gegaan of niet is uit te sluiten dat persoonsgegevens in handen van derden zijn gevallen. Daarbij is niet relevant of een beveiligingsincident opzettelijk of per ongeluk heeft plaatsgevonden.⁸⁰ Wat het betekent dat het datalek een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen wordt in de richtsnoeren bekend gemaakt door Autoriteit Persoonsgegevens.

Procedure

Welke stappen moeten ondernomen worden als er sprake is van een datalek?

Een datalek hoeft alleen te worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens als het datalek leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen of ernstige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Er moet zelf vastgesteld worden of hieraan wordt voldaan. Om vast te stellen of het datalek gemeld moet worden staan hier een aantal handreikingen:

⁷² Kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

⁷³ Kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

⁷⁴ Kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

⁷⁵ kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

⁷⁶ kwaliteitsverordening BPBI per 1 mei 2017, versie 6. Auteur commissie kwaliteit.

⁷⁷ F.Jorna, 'De privacyverordening uitgewerkt.' Wiki.surfnet.nl laatst bijgewerkt op 20 februari 2018

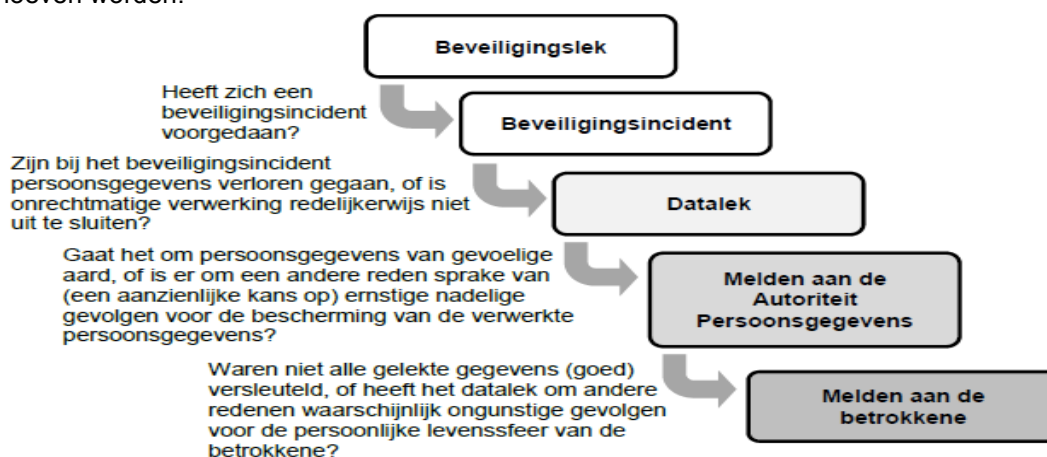
⁷⁸ artikel 8 lid 2 onder d Besluit kwaliteitseisen CBM

⁷⁹ Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 'door: rechtspraak.nl

⁸⁰ AVG-serie: meldplicht datalekken, 14 juli 2017, louwersadvocaten.nl

- Is er sprake van bijzondere persoonsgegevens of van persoonsgegevens die anderszins van gevoelige aard zijn, zoals:
 - Gegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, gezondheid, seksuele leven, etc;
 - Gegevens over de financiële of economische situatie van de betrokkene;
 - Gebruikersnamen, wachtwoorden en andere inloggegevens;
 - Gegevens die kunnen worden misbruikt voor (identiteits)fraude;
- Is de omvang van het datalek groot?
- Is er sprake van een kwetsbare groep personen?⁸¹

Indien er geconcludeerd wordt dat er sprake is van aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen moet er bij de AP een melding gemaakt worden. Er is online een formulier beschikbaar die ingevuld moet worden bij het zich voordoen van een datalek. Alle lekken moeten gedocumenteerd worden door de organisatie, dus ook de datalekken die niet gemeld hoeven worden.⁸²

Als er tot de conclusie wordt gekomen dat een datalek gemeld moet worden aan de Autoriteit Persoonsgegevens, dan betekent dit niet automatisch dat dit datalek ook gemeld moet worden aan de betrokkene. Hiervoor moet een aparte afweging worden gemaakt. Als er passende technische beschermingsmaatregelen zijn genomen waardoor de persoonsgegevens die het betreft onbegrijpelijk of ontoegankelijk zijn voor onbevoegden, dan kan de melding aan de betrokkene achterwege worden gelaten. Bij deze beschermingsmaatregelen moet bijvoorbeeld gedacht worden aan cryptografische bewerkingen zoals encryptie en hashing. Per geval moet er bepaald worden of de maatregelen die genomen zijn voldoende bescherming bieden om de melding aan de betrokkene achterwege te kunnen laten.⁸³

De Autoriteit heeft beleidsregels opgesteld. Deze regels helpen organisaties indien er sprake is van een datalek, en wat er vervolgens door de organisatie gedaan moet worden. Deze regels omtrent een datalek stonden in de WBP. Met de komst van de AVG wordt de WBP opgeheven, en hierbij ook de meldplicht datalekken. De AVG heeft een soortgelijke meldplicht opgenomen. Deze meldplicht staat omschreven in artt. 33 en 34.

De AVG stelt wel strengere eisen aan de eigen registratie van de datalekken die zich in de organisatie hebben voorgedaan. **Alle datalekken moeten gedocumenteerd worden.** Met deze documentatie moet de AP kunnen controleren of aan de meldplicht voldaan wordt. Dit gaat verder dan de huidige protocolplicht uit de Wet Bescherming Persoonsgegevens, die alleen betrekking heeft op de gemelde datalekken.⁸⁴ Confidio moet **elk** datalek gaan **documenteren**. Mochten ze dit niet gaan doen, dan is de autoriteit persoonsgegevens bevoegd om sancties op de leggen. Ook moeten alle feiten omtrent de inbreuk, de gevolgen en de genomen corrigerende maatregelen gedocumenteerd worden. De documentatieplicht is een verplichting die voortvloeit uit de AVG.

⁸¹ J.W.Mouthaan, 'Algemene verordening gegevensbescherming; voorbereiding in 10 stappen' 13 juni 2017 laatst gewijzigd 25 januari 2018. Heijnenmeure.nl

⁸² Protocol meldplicht datalekken. Gemeente Nuth :1 juli 2016 in werking getreden.

⁸³ 'Autoriteit Persoonsgegevens, richtsnoeren meldplicht datalekken.' Autoriteitpersoonsgegevens.nl

⁸⁴ 'Voorbereiding op de AVG', Autoriteit Persoonsgegevens. Autoriteitpersoonsgegevens.nl

Ook in de kwaliteitsverordening van de BPBI wordt in artikel 19 verwezen naar de verplichting om te beschikken over een protocol datalekken.⁸⁵ Alleen voldoen aan wat er in de kwaliteitsverordening van de BPBI staat, is met ingang van de AVG niet meer voldoende. Er moet binnen Confidio duidelijk zijn wie verantwoordelijk is, en wat de stappen zijn indien er een datalek is voorgevallen. In de kwaliteitsverordening van de BPBI wordt geen nadere invulling gegeven aan wat er in het protocol moet staan.

3.5.4 Functionaris voor gegevensbescherming

Er wordt in de AVG gesproken over een gegevensfunctionaris. Dit is in bepaalde gevallen verplicht gesteld in de AVG.

Dat is onder meer het geval als er sprake is van een grootschalige verwerking van persoonsgegevens die een kernactiviteit van de organisatie is. Maar wat wordt er dan precies verstaan onder 'grootschalig'?

In de AVG staat niet precies uitgelegd wat 'grootschalig' inhoudt. Wel geven de Europese toezichthouders een aantal voorbeelden van verwerkingen die zij als grootschalig zien.⁸⁶

Het AP noemt de volgende criteria om te bepalen of er volgens de wet op grote schaal persoonsgegevens worden verwerkt:

- het aantal betrokkenen (de mensen van wie Confidio gegevens verwerkt)
- de hoeveelheid gegevens die er verwerkt worden
- de duur van de gegevensverwerking
- de geografische reikwijdte van de verwerking

Voor zover wordt er niet aan het criteria voldaan, waardoor er bepaald kan worden dat er door Confidio niet grootschalig wordt verwerkt.

3.6 Onderzoek punten

Uit de hiervoor beschreven theorie vloeien de volgende onderzoekpunten voort die aan de praktijk getoetst worden. De toetsing bestaat uit het volgende:

Verwerken van (algemene) persoonsgegevens

1. Rechtmatige grondslag voor verwerking van persoonsgegevens door bewindvoerder en inkomensbeheer
2. De verwerkingsverantwoordelijke moet op een transparante wijze de respectieve verantwoordelijkheden * voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de AVG vastleggen, dit moet aan de hand van een privacyverklaring of een andere aantoonbare informatievoorziening die aan de betrokkene verstrekt wordt.
Betrokkenen moeten geïnformeerd worden over de verwachtingen en rechten over en weer, bijvoorbeeld in een privacyverklaring waarin in ieder geval gewezen wordt op de volgende aspecten:
 - o Informeren van de betrokkene over zijn rechten
 - o Grondslag voor verwerking van de gegevens
 - o Welbepalend doel voor verwerking van de gegevens en deze is ook omschreven
 - o Verwerkingsregister waarin alle persoonsgegevens die vermeld worden opgesomd staan
 - o Categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens verstrekt worden
 - o Termijnen bepalen voor het verwerken van de gegevens, deze strekt zich tot de noodzakelijkheid ervan (opslagbeperking)/bewaartermijn van 7 jaar na beëindiging bewind/inkomensbeheer
 - o Gegevensverstrekking aan derden alleen indien dit verenigbaar is met het doel, en indien er een grondslag voor verwerking is.
3. Er is doelbinding aanwezig bij de huidige verwerkte persoonsgegevens.
4. Persoonsgegevens strekken zich tot het beoogde doel, met als maatstaf subsidiair en proportioneel.
5. Juistheid van de gegevens wordt gewaarborgd, zowel vastgelegd als intern verantwoord.
6. Opslagbeperking van minimaal 7 jaar voor de dossiers. Dit termijn is beschreven, is niet langer dan noodzakelijk en strekt zich tot het beoogde doel
7. Integriteit en vertrouwelijkheid middels een geheimhoudingsovereenkomst/verklaring.
8. Verantwoordingsplicht zoals bij de tweede toetsing in deze alinea staat. (*2)

⁸⁵ BPBI

⁸⁶ Autoriteit Persoonsgegevens

Verwerken van bijzondere persoonsgegevens

1. Gezondheidsgegevens strekken zich tot de noodzaak van het beoogde doel
2. Er moet voldaan worden aan de eis voor het openen van een bankrekening bij elk dossier waarbij voldaan wordt aan de aanvullende eisen die BPBI stelt omtrent waarmerking kopie. Identificatie voor openen van bankrekening volgens procedure zoals omschreven in kwaliteitsverordening.
3. Ras gegevens zoals foto van de betrokkene wordt gebruikt indien dit noodzakelijk is voor identificatie.
4. BSN gebruik van de betrokkene door wettelijke vertegenwoordiger, namelijk de bewindvoerder, die benoemd is.
5. Strafrechtelijke gegevens worden niet gebruikt

Beveiliging (door technische en organisatorische maatregelen)

Er worden (technische en organisatorische) beveiligingsmaatregelen genomen bestaande uit:

1. beperking van toegang
2. wachtwoordbeleid
3. verwerkersovereenkomst met partijen die persoonsgegevens verwerken
4. Beschikken over een protocol voor datalekken
 - waarin staat dat datalekken bijgehouden worden, (elk datalek moet bijgehouden worden, niet elk datalek moet gemeld worden)

4 Praktijkonderzoek

In dit hoofdstuk wordt er antwoord gegeven op de volgende praktijkvragen:

Welke algemene persoonsgegevens worden er verwerkt door Confidio?

Welke bijzondere persoonsgegevens worden er verwerkt door Confidio?

4.1 Dossieronderzoek

Er is dossieronderzoek verricht bij Confidio. Er wordt een softwareprogramma '2work' gebruikt voor de dossiervorming. Voor de archivering wordt het archiveringsprogramma 'Retsoft' gebruikt.

Voor het dossieronderzoek zijn deze twee programma's onderzocht, om zo inzichtelijk te krijgen welke persoonsgegevens er verwerkt worden door Confidio. Hoewel de manier van werken van de bewindvoerders hetzelfde moet zijn, kan het ene kantoor toch anders omgaan met bijvoorbeeld gevoelige persoonsgegevens dan het andere kantoor.

In het programma 2work en Retsoft is in de dossiers gekeken, en bijgehouden welke gegevens er verwerkt worden.

In de vestiging in Emmen zijn er 120 dossiers bekeken. In de vestiging in Drachten zijn er 75 dossiers bekeken. Er zijn minder dossiers in Drachten bekeken en dat heeft te maken met het feit dat er in Drachten minder dossiers zijn.

4.1.1 Aanwezige persoonsgegevens

Dit betreft de volgende gegevens:

- NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats)
- Geboortedatum en geboorteplaats
- Burgerservicenummer
- Burgerlijke staat
- Status huishouden
- Nationaliteit
- Huisdieren aanwezig
- Gegevens kinderen; NAW-gegevens, geboortedatum, Burgerservicenummer, Inwonend/uitwonend
- Geslacht
- Telefoonnummers
- Bankrekeningnummers
 - >leefgeld
 - >beheer
 - >privé
- Salarisspecificaties
- Kopie paspoort en identiteitskaart
- Lijst direct betrokken partijen waaronder begeleiders
- Verwijzer van betrokkene
- Regelingen en subsidies waarop cliënt recht heeft
- Auto in bezit

De hiervoor genoemde persoonsgegevens kwamen herhaaldelijk terug in de dossiers, en worden daarom gezien als feitelijk aanwezige en gebruikte persoonsgegevens.

Er worden ook persoonsgegevens verwerkt die vragen op kunnen roepen. Het zijn gegevens waarvan niet meteen duidelijk is waarom de gegevens verwerkt moeten worden.

Er worden gegevens opgeslagen in het dossier programma 2work en de gescande post wordt in het archiveringsprogramma Retsoft opgeslagen.

Het dossierprogramma 2work

2work/2look is een programma met betrekking tot de dossiervorming.

Voor dossiervorming wordt gebruikt gemaakt van 2work. Dit is een software die door bewindvoerders gebruikt kan worden. Deze software helpt bij de dossiervorming.

Bij 2work kunnen de medewerkers de dossiers inzien van de mensen die onder bewind staan. De medewerkers in Drachten en Emmen kunnen alleen de dossiers van hun eigen vestiging inzien.

De betrokkenen kunnen via 2look ook zelf mee kijken wat de inkomsten en uitgaven zijn.

In de dossiers wordt in 2Work een omschrijving gegeven van de betalingen van leefgelden. Dit zijn specifieke omschrijvingen. Deze omschrijvingen variëren van ondergoed, winterjas, bruiloft, pasfoto, lingerie, tot stiefvader en moeder 25 jaar getrouwd. Verder stonden er in 2Work in de aantekeningen en gespreksverslagen met de betrokkene wachtwoorden van onder andere internetproviders, digi D en energieleveranciers. Er zijn ook aantekeningen aanwezig waarin vermeld staat dat de betrokkene met erotische nummers gebeld had. Aantekeningen van het gesprek met de begeleider en betrokkene waarin staat dat er een verslaving was, en waaraan de betrokkene verslaafd is. Verder stond er in een medische omschrijving hoe de client zijn verstandelijke beperking heeft gekregen. Dit heeft de betrokkene zelf verteld. Ook stond er in een gespreksverslag van een gesprek met de cliënt hoe het met de gezondheid gesteld was. Verder stond er in een dossier dat er een vermoeden was dat er gestolen was en dat de cliënt op het politiebureau had gezeten.

In Drachten worden er bij de dossiers ook foto's geplaatst. Dit is niet bij alle dossiers in Drachten maar bij de helft van de onderzochte dossiers.

De archivering in Retsoft

Voor de archivering van de poststukken wordt Retsoft gebruikt. Elke medewerker ontvangt in Retsoft de post gescand die zijn cliënten betreft. De archivering in Retsoft gebeurt in een vaste mappen structuur, waarbij iedere client een map heeft en onder deze mappen hangen submappen. De onderverdeelde map is weer onderverdeeld in jaartallen. Vervolgens zijn er bij de jaartallen submappen onderverdeeld in categorieën zoals inkomen, uitgaven, correspondentie belasting, bank schulden en bewind/ID/plan van aanpak. In principe zijn de submappen bij elk dossier in de basis gelijk.

Confidio gebruikt Retsoft waarbij alle (post) gegevens gearchiveerd worden bestaande uit bankgegevens, aanvragen bij de belastingdienst, inkomsten en uitgaven, beschikkingen van de rechtbank en overige gegevens.

Er is in een van de dossiers in Retsoft een omgangsregeling met de kinderen opgeslagen. Ook is er een arbeidsdeskundigenrapport in een van de dossiers opgeslagen. Verder worden er ook beschikkingen van het CAK opgeslagen. Het CAK is een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) belast met de uitvoering van wettelijke taken in het domein van zorg en welzijn, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).⁸⁷ In Retsoft zijn ook de kopieën van identiteitsbewijzen opgeslagen.

Verder waren er wat gegevens die opvielen in de archivering in Retsoft. Het betreffen gescande documenten die in uitzonderlijk geval bewaard waren zoals:

- Maatwerkvoorziening Jeugdwet Onderzoeksverslag
Zo is er bij een dossier in Retsoft een onderzoeksverslag maatwerkvoorziening Jeugdwet aanwezig van een kind van de betrokkene. In dit verslag staat vermeld hoe het kind van 16 jaar functioneert op school
- Machtigingsformulier informatie verstrekken/ontvangen
In een aantal dossiers waren er machtigingsformulieren in Retsoft aanwezig om informatie te verstrekken dan wel te ontvangen en waar nodig opdrachten te verstrekken aan de betrokken dienst en of hulpverlenende instelling/personen.
- Verzoek gezag over een van de kinderen
- Documenten teruggaande tot 2010 (documenten van oude organisatie Correct)
- ID kopie identiteitskaart van dochter betrokkene aanwezig.
- ID kopie identiteitskaart of paspoort van de betrokkenen.
- Omschrijving situatie betrokkene bij betalingsregeling
'Zo is er bij een betalingsregeling met het CJIB (persoonsgerichte aanpak) informatie verstrekt over de betrokkene waarin staat dat er stress is in de thuissituatie van de client. Deze informatie is verstrekt om het CJIB inzicht te geven in de situatie om zo tot een betalingsregeling te komen.'

⁸⁷ Het CAK' regelhulp.nl (zoek op: CAK)

4.2 Interviews

Beantwoording van de volgende deelvragen in 4.2

Hoe worden de algemene persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers, in de dossiers en volgens interne regels?

Er zijn interviews gehouden onder de medewerkers van de vestiging in Emmen en de vestiging in Drachten. In Emmen zijn er negen medewerkers geïnterviewd. Acht medewerkers zijn bewindvoerder. Eén medewerker die geïnterviewd is verzorgt de intake en inkomensbeheer. In Drachten zijn er vijf medewerkers geïnterviewd. Van deze vijf medewerkers waren er vier bewindvoerder, en drie assistent-bewindvoerder.

De interviews zijn samengesteld aan de hand van de persoonsgegevens die bij 4.1.1 vermeld staan. De vragen zijn opgesteld aan de hand van de resultaten van het dossieronderzoek. Het dossieronderzoek dient als feitelijke waarneming. Er is door het dossieronderzoek in beeld gebracht welke gegevens er door Confidio bewaard worden. Door de medewerkers te interviewen wordt achterhaald hoe deze gegevens verwerkt worden en waarom deze gegevens verwerkt worden. Door medewerkers te laten beantwoorden hoe en waarom er verwerkt is wordt de werkwijze van de medewerkers achterhaald. Drachten is in augustus 2017 overgenomen waardoor er verschillen in de werkwijze kunnen zijn.

Indien er geen sprake is van verschil tussen de beide vestigingen wordt er gesproken over Confidio. Indien er wel sprake is van verschil wordt de vestigingsplaats erbij genoemd.

Het Handboek van Confidio is onderdeel van de vastgelegde werkwijze. Deze is onderzocht en wordt meegenomen voor de beantwoording van de deelvragen. Door het handboek mee te nemen, wordt de vastgelegde werkprocedure in kaart gebracht. In de werkinstructies van het handboek staan in hoofdstuk 1 interne regels van Confidio, dit hoofdstuk is verdeeld in vier categorieën. Deze categorieën zijn de procedure intake, procedure opstart, procedure stabilisatie en procedure beëindiging.

Hoofdstuk 2 van dit kwaliteitshandboek bestaat uit het persoonshandboek versie maart 2016.

Hoofdstuk 3 bestaat uit de kwaliteitsverordening 1 mei 2017 (BPBI)

Hoofdstuk 4 bestaat uit de aanbevelingen van het LOVCK 10 april 2017, en het CBM 5 december 2016 (Rechtbank).

Hoofdstuk 5 bestaat uit het Management Handboek, en de financiële processen (Audit).

Deze is meegenomen voor het beantwoorden van de deelvragen.

Met de resulterende werkwijze (uitgevoerde en vastgelegde) wordt in kaart gebracht hoe er op dit moment gegevens verwerkt worden, en hoe er momenteel met de beveiliging van persoonsgegevens wordt omgegaan.

4.2.1 Hoe worden de algemene persoonsgegevens verwerkt in de dossiers, door medewerkers en volgens de interne regels?

Beantwoording deelvraag:

Hoe worden deze algemene persoonsgegevens verwerkt door de medewerkers, in de dossiers en volgens interne regels?

De verwerking van algemene persoonsgegevens moet onder andere aan de beginselen en aan de standaard eisen voldoen. Deze zijn in hoofdstuk 3 genoemd en omschreven.

Aan de medewerkers zijn vragen gesteld die inzicht bieden over hoe de werkwijze van medewerkers is met betrekking tot de dossiers. Vervolgens is in het handboek van Confidio Bewindvoering B.V. gekeken wat de interne regels zijn omtrent gegevensverwerking. Zo kan er bij de analyse getoetst worden of de huidige werkwijze en de interne regels voldoen aan de regels van verwerking van persoonsgegevens.

In deze paragraaf worden de beginselen getoetst, in dezelfde volgorde zoals genoemd in de theorie van hoofdstuk 3.

Rechtmatigheid

De dossiers van beschermingsbewind hebben de wettelijke grondslag het nakomen van de wettelijke verplichting.

De dossiers van inkomensbeheer hebben de wettelijke grondslag het nakomen van de overeenkomst. Bij inkomensbeheer zijn er inderdaad overeenkomsten aanwezig die aangegaan zijn door beide partijen, de betrokkene en Confidio.

Transparantie

Er wordt door meerdere medewerkers van Drachten en Emmen aangegeven dat er tijdens de intakegesprekken informatie aan de cliënt wordt gegeven over de verwachtingen over en weer tussen Confidio en de betrokkene.

Verder geven drie medewerkers van Emmen aan niet te weten of en hoe de betrokkenen geïnformeerd worden over de verwerking van de gegevens.

Twee medewerkers van Drachten geven aan dat er door de medewerker die de intake doet, informatie aan de betrokkene verstrekt wordt. Deze twee medewerkers weten niet inhoudelijk of de informatie zich strekt tot persoonsgegevens.

De medewerker die de dossiers opstart waarbij intakegesprekken gevoerd worden geeft aan dat er tijdens de intake een formulier besproken wordt waarin uitgelegd wordt wat beschermingsbewind inhoudt.

In het handboek procedure Management is een verklaring opgenomen zoals deze volgens het BPBI vereist wordt. Er is omschreven hoe de cliënt geïnformeerd wordt. Dit gebeurt via een verklaring waarin het volgende staat:

Hij/zij is op de hoogte gebracht van wat wel en niet van de bewindvoerder kan worden verwacht.

Hij/zij maakt geen nieuwe schulden of gaat anderszins financiële verplichtingen aan

“ geeft volledige openheid van zaken ten aanzien van zijn/haar financiële situatie

“ geeft alle wijzigingen in zijn/haar persoonlijke of financiële omstandigheden direct door aan de bewindvoerder en levert eventuele bewijsstukken aan

“ is geïnformeerd over de wijze waarop hij/zij contact kan opnemen met de bewindvoerder

“ is geïnformeerd over welke situatie hij/zij met de bewindvoerder moet overleggen

“ weet wat er van hem/haar verwacht wordt in de eventuele periode van inkomensbeheer voorafgaand aan beschermingsbewind

“ is geïnformeerd over de bereikbaarheid van de bewindvoerder

“ is geïnformeerd over de klachtenregeling van de bewindvoerder en de branchevereniging PBI⁸⁸

Er wordt middels een formulier en mondelinge toelichting verwezen naar de algemene voorwaarden en het klachtenreglement op de website www.confidio.nl⁸⁹ Het formulier genaamd “informatie omtrent beschermingsbewind” moet ondertekend worden. Op het formulier staan de spelregels betreffende het beschermingsbewind omschreven, de taken van de bewindvoerder, aanvragen bij de kantonrechter, omschrijving schulden, de werkwijze van Confidio en de omgangsvormen.

De rechten van de betrokkenen staan niet omschreven in het handboek. Er is geen privacyverklaring aanwezig waarin de rechten van de betrokkenen staan, noch zijn meegedeeld aan de betrokkenen

Doelbinding

In Retsoft is een onderzoeksverslag maatwerkvoorziening en een verzoek tot gezag opgeslagen in de dossiers. Het is discutabel met welk doel het onderzoeksverslag maatwerkvoorziening en verzoek tot gezag aanwezig dient te zijn in het dossier.

Aan de medewerkers is gevraagd wat de reden kan zijn voor het verzamelen van deze informatie/gegevens.

Er wordt door de medewerkers van Confidio aangegeven dat het niet direct nodig is om deze gegevens te verwerken en in bezit te hebben. Wel wordt er door de medewerkers aangegeven dat deze gegevens opgeslagen worden in Retsoft. De reden die door de medewerkers gegeven wordt is dat de cliënt niet altijd zelf in staat is de papieren te bewaren en te ordenen. Doordat de betrokkenen vaak niet in staat zijn om zelf het papieren overzicht

⁸⁸ management handboek procedure pagina 94 van 90

⁸⁹ management handboek

te bewaren is dit een reden voor de bewindvoerder om deze gegevens te bewaren. Direct financiële redenen voor het verwerken van deze gegevens zijn niet of nauwelijks aanwezig. Er wordt ook aangegeven door de medewerkers dat deze documenten naar de betrokkenen opgestuurd kunnen worden en dat de betrokkenen de documenten zelf bewaren.

In het handboek is omschreven dat het verwerken van de post gedaan wordt volgens de beschreven stappen. De post wordt gesorteerd op belangrijkheid, de beschikkingen worden verwerkt en vervolgens worden er aantekeningen in de dossiers gemaakt. De bewindvoerder is verantwoordelijk voor het verwerken van de post.

Vervolgens is er omschreven dat de bewindvoerder verantwoordelijk is voor de post die bewaard en gescand wordt.⁹⁰

Er is geen doel van verwerking omschreven in de werkprocessen.

Er is gevraagd aan de medewerkers of er bij het komen tot een betalingsregeling, aan de schuldeisers informatie over de betrokkene meegedeeld wordt.

70% van de ondervraagde medewerkers geeft aan nooit informatie te geven aan de schuldeisers over de betrokkene. Dit deel geeft aan dat de situatie in principe geen invloed heeft om tot een betalingsregeling te komen, aangezien het budget invloed heeft op het overeenkomen van een betalingsregeling.

Er is ook een klein deel, zo'n 10% van de ondervraagden, dat aangeeft wel informatie over de situatie van de betrokkene te vermelden omdat er zo wellicht meer begrip vanuit de schuldeisers ontstaat.

Het overige kleine deel, 20% van de ondervraagde medewerkers, geeft aan alleen meer informatie over de betrokkene te delen indien er gevraagd wordt naar de situatie of naar de grootte van het budget.

Dit is bij beide vestigingen (Emmen en Drachten) gelijk.

In het handboek staat omschreven welke organisaties gegevens aanleveren. Dit zijn:

- Belastingdienst
- Kadaster
- RDW
- SVB
- UWV
- Gemeenten
- Digi D (Waarbij de client toestemming heeft gegeven via het toestemmingsformulier zoals in het handboek)⁹¹

Dataminimalisatie

Er is door middel van interviews achterhaald in hoeverre er zo min mogelijk gegevens bewaard worden door medewerkers.

Er is gevraagd aan de medewerkers of er een afweging gemaakt wordt bij de gegevens die zij verwerken in de dossiers.

Medewerkers in Emmen geven aan in hoeverre de afweging gemaakt wordt om zo min mogelijk gegevens te verwerken. In Emmen geeft ongeveer de helft van de ondervraagde medewerkers aan zo min mogelijk gegevens te verzamelen. Iets minder dan de helft van de ondervraagden geeft aan zoveel mogelijk gegevens te verzamelen, zonder de afweging te maken of het ook daadwerkelijk nodig is met betrekking tot het doel. De overige ondervraagden zeggen daadwerkelijk alleen de gegevens te verzamelen die nodig zijn met betrekking tot het doel. In Drachten geeft de helft van de ondervraagden aan zo min mogelijk gegevens te verzamelen. De andere helft van de ondervraagden geeft aan daadwerkelijk een afweging te maken en alleen de gegevens die nodig zijn voor het uitvoeren van beschermingsbewind te bewaren.

In het handboek staat geen doel omschreven van verwerken. Het doel moet beschreven zijn om te kunnen toetsen of er wordt voldaan aan minimale verwerking van gegevens.

Dataminimalisatie wordt getoetst aan de hand van proportionaliteit (doel) en subsidiariteit (kan het met minder, dan moet het met minder).

⁹⁰manager handboek

⁹¹manager handboek medewerkers (versie Juni 2017) pagina 11/14

Juistheid van de gegevens.

In Drachten kunnen de, door de assistent-bewindvoerders ingevoerde gegevens, worden gecontroleerd op juistheid door de bewindvoerder. Dit gebeurt wekelijks in 2work. De bewindvoerders zelf worden niet gecontroleerd.

Er is voor de betrokkene de mogelijkheid om zelf de financiële mutaties in te zien. Dit kan de betrokkene doen met het programma 2look. Dit programma is gekoppeld aan 2work, en biedt inzicht in de inkomsten en uitgaven.

Het management geeft als aanvulling op het bovenstaande aan dat alle acties die de bewindvoerder uitvoert gecontroleerd kunnen worden. In praktijk is het niet zo dat het management bijvoorbeeld wekelijks controleert of de acties en verwerkingen juist zijn. Er is geen interne procedure voor het controleren van juistheid van de gegevens. Wel worden er audits uitgevoerd om de werkzaamheden van de medewerkers te controleren.

Opslagbeperking van gegevens.

In het archief zijn oude dossiers bewaard. De langst bewaarde gegevens waren uit 2008

In het Handboek Confidio wordt de bewaartermijn gesteld, zoals deze ook in de kwaliteitsverordening van BPBI staat, namelijk zeven jaar.

Aan de manager is gevraagd of de bewaartermijn nageleefd wordt.

Het management geeft aan dat er wellicht oudere dossiers opgeslagen zijn. Er zijn geen regels gesteld in het werkproces om deze oude dossiers te verwijderen.

Integriteit en vertrouwelijkheid

Er is een onafhankelijkheids -en geheimhoudingsverklaring ondertekend door de medewerkers.

Verder is er in het handboek een verklaring integriteit van de werknemer opgenomen. Hier staat onder andere in:

- informatie aan derden mag verstrekt worden alleen indien dit noodzakelijk is voor uitoefening van de werkzaamheden
- adequate privacybescherming en geheimhouding persoonlijke informatie van cliënten, zowel op de werkvloer als hier buiten
- zorgen dat gevoelige informatie niet zomaar ter inzage ligt, zorgvuldig opruimen en in kasten doen
- dossiers niet onbeheerd achterlaten in auto of enig andere plek

Verantwoordingsplicht

De medewerkers van Confidio behoren te weten wie verantwoordelijk is voor het verwerken van de gegevens. Onder vrijwel alle medewerkers is duidelijk dat de bewindvoerders die de gegevens verwerken zelf verantwoordelijk zijn.

De assistent bewindvoerders geven aan dat zij weten dat de bewindvoerders eindverantwoordelijk zijn voor het verwerken van de gegevens die zij doen.

De medewerkers starten het dossier op met de intake. De directie/teamleider is verantwoordelijk voor het controleren van de intake.

In het handboek medewerkers staan de verantwoordelijkheden voor de werkzaamheden omschreven. Dit is onderverdeeld in management/teamleider, de beschermingsbewindvoerder en de assistent-bewindvoerder.

Er zijn clusters gevormd bij Confidio waarbij vermeld staat wie de werkzaamheden overneemt bij bijvoorbeeld langdurige ziekte. De processen van functies en taken zijn omschreven in het handboek.

Er is geen verwerkingsregister aanwezig.

4.2.2 Hoe worden bijzondere persoonsgegevens verwerkt?

Gezondheidsgegevens.

Er is aan de medewerkers gevraagd in hoeverre zij een afweging maken over het al dan niet opslaan van de gezondheidsgegevens in 2work en Retsoft.

Zowel de medewerkers in Drachten als Emmen geven aan dat het van belang is om bepaalde medische gegevens en de gezondheidstoestand te weten, dit in verband met de financiële gevolgen die er kunnen spelen.

Verder geeft een kwart van de medewerkers aan zelf wel de afweging te maken of het van belang is om de gezondheidsinformatie te verwerken in de dossiers, en hierbij ook besloten hebben om bepaalde informatie weg te laten en niet in het dossier te zetten.

De Kantonrechter kan een medisch verslag verlangen van de bewindvoerder en deze wordt in bepaalde gevallen dan ook meegestuurd aan de rechter.

Identiteitsbewijs

Er is navraag gedaan in de interviews door wie en hoe er kopieën van identiteitsbewijzen gemaakt worden. Er wordt aangegeven dat er tijdens de intakegesprekken kopieën van identiteitsbewijzen verzameld worden. Deze worden gewaarmerkt met data, reden van kopie, en met de gegevens van de persoon die gewaarmerkt en geïdentificeerd heeft.

Indien de betrokkene na verloop van tijd een nieuw identiteitsbewijs nodig heeft, wordt hier wel een kopie van gemaakt, maar deze wordt niet altijd gewaarmerkt.

In het handboek staat vermeld dat kopieën van het legitimatiebewijs of paspoort met waarmerking dient te gebeuren. Waarmerking waarbij verwezen wordt naar Confidio, de vestigingsplaats van Confidio, data en naam van de medewerker van Confidio.

Foto/rasgegevens

Bij de dossiers in Drachten zijn er foto's van de betrokkenen in de dossiers te zien. Er is achterhaald hoe er om wordt gegaan met de foto's en in hoeverre het nodig is om een foto bij het dossier te hebben. Bij de dossiers in Emmen worden geen foto's gebruikt bij de dossiers. De medewerkers in Drachten geven aan dat het wellicht makkelijk kan zijn indien er redelijk veel cliënten zijn. Door een foto in de dossiers te hebben, kun je beter onthouden om wie het gaat.

In het handboek Confidio wordt er geen invulling gegeven aan de werkprocessen om de foto al dan niet bij het dossier te voegen.

Burgerservicenummer

Alle ondervraagden geven aan dat het BSN nodig is om de werkzaamheden uit te voeren.

Op de vraag of het BSN van de kinderen ook in het bezit van Confidio moet zijn, geeft een 70% aan dat deze nodig is voor het aanvragen van kinderbijslag en dergelijke.

De overige minderheid geeft aan dat het BSN van de kinderen niet nodig is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

In het handboek Confidio wordt er bij de aanmeldprocedure ook gevraagd om gegevens van de kinderen. De gegevens die gevraagd worden zijn;

- Roepnaam
- Achternaam
- Geboortedatum
- Burgerservicenummer
- Nationaliteit
- Woonadres
- Postcode en woonplaats
- Onderwijsvorm
- Inwonend/uitwonend⁹²

⁹² management handboek Confidio

Strafrechtelijke gegevens

In geen van de dossiers in Drachten en Emmen zijn strafrechtelijke gegevens vermeld. Wel stond er in aantekeningen dat er waarschijnlijk diefstal gepleegd is door een betrokkene. De betrokkene had contact opgenomen met de bewindvoerder vanuit het politiebureau.

4.2.3 Beveiliging van de persoonsgegevens

Beantwoording van de volgende deelvragen in 4.2.3

Hoe wordt er omgegaan met de beveiliging van gegevens (oa datalek) in het werkproces en volgens de interne regels?

Het is vanuit de AVG verplicht om voldoende technische en organisatorische maatregelen te nemen om zo de beveiliging van persoonsgegevens te waarborgen.

Aan de medewerkers zijn vragen gesteld die inzicht bieden in de werkwijze omtrent de beveiliging van de gegevens. Vervolgens is ook er weer in het Handboek Confidio Bewindvoering B.V. gekeken wat de interne regels zijn omtrent de beveiliging. Zo kan er bij de analyse getoetst worden of de huidige werkwijze en de interne regels voldoen aan de regels omtrent beveiliging, namelijk de technische en organisatorische maatregelen.

Geheimhouding.

Alle medewerkers van Emmen en Drachten hebben een geheimhoudingsverklaring getekend.

Toegankelijkheid

In hoeverre hebben de medewerkers toegang tot de dossiers? Is dit ook nodig?

Er wordt door 10% van de medewerkers aangegeven dat zij toegang hebben tot alle dossiers. Met alle dossiers bedoelen de medewerkers de dossiers van de vestiging waar de werknemer werkzaam is. Er wordt door 90% van de gevraagde medewerkers aangegeven dat de toegang gekoppeld is aan de eigen dossiers en de gevormde clusters.

Er wordt met clusters gewerkt en het is wel nodig om in ieder geval tot de dossiers van je eigen cluster-partner toegang te hebben.

De stagiairs hebben alleen toegang tot dossiers waar dat nodig is voor het uitvoeren van de stage werkzaamheden. Zo hebben de stagiairs inzicht in de dossiers van de gekoppelde bewindvoerder.

Het management geeft aan dat elke medewerker bepaalde autorisaties heeft gekregen voor de toegang tot dossiers. Deze autorisaties zijn onderverdeeld in lezen, aanvullen, gebruiken en beheren.

Er is geen overzicht van alle medewerkers met hun autorisaties. Deze autorisaties zijn wel te herleiden maar een duidelijk overzicht is er op dit moment niet.

Wachtwoordbeleid

De medewerkers van Emmen geven aan dat ze hetzelfde wachtwoord gebruiken voor 2Work bij indiensttreding. Deze zijn nooit veranderd. Wel geeft één medewerker aan dat deze aangepast is. Ze gaf aan dat er een keer een mail verstuurd is met het verzoek om het wachtwoord te wijzigen. De rest van de medewerkers heeft dit niet gedaan.

Hoe is het wachtwoordbeleid voor Retsoft?

Hiervoor is er door geen van de medewerkers een wachtwoord gewijzigd.

Het management heeft het volgende toegelicht:

Om toegang te krijgen tot het netwerk moet er een naam en wachtwoord ingevoerd worden.

Het management geeft aan dat er eens in het kwartaal een wijziging van het wachtwoord plaats moet vinden door de medewerkers.

Indien er toegang is tot het netwerk, wordt er tegelijk ook toegang geboden tot Retsoft. Het wachtwoord moet eens in het kwartaal gewijzigd worden. Indien het wachtwoord niet gewijzigd wordt, wordt de toegang geweigerd.

Voor 2work is er wel verzocht om het wachtwoord te wijzigen maar er zijn geen consequenties aan verbonden als het wachtwoord niet gewijzigd wordt.

Verder wordt door de manager toegelicht dat er voor het thuiswerken van de medewerkers een aparte code gebruikt wordt om te kunnen inloggen in 2Work. Wekelijks wordt er een nieuwe code verstuurd. Zonder de code kan er niet thuis gewerkt worden.

Vergrendeling

Het merendeel geeft aan dat de computer automatisch vergrendelt als er langer dan 2 minuten niet op gewerkt wordt. Een enkeling geeft aan zelf de computer te vergrendelen als men bij de computer vandaan loopt.

In het handboek worden geen regels gesteld omtrent het vergrendelen van de computer. Wel is er omschreven in een verklaring aan de werknemer dat dossiers niet onbeheerd mogen worden achtergelaten.

Verwerkersovereenkomst

Er is een overeenkomst gesloten met 2work en ITworxx en er is een thuiswerkovereenkomst. Het management geeft aan dat er meer partijen zijn waarmee een vewerkersovereenkomst moet worden gesloten.

Datalek

Er is geconstateerd dat er geen beleid is bij Confidio indien er zich een datalek voordoet. Verder was er bij een deel van de medewerkers niet bekend wat precies een datalek betekent. Medewerkers weten niet altijd wat te doen bij een datalek. Wel wordt er door een deel van de medewerkers zelf ingevuld dat het waarschijnlijk gemeld moet worden bij de manager.

In het handboek Confidio B.V. staan geen regels of procedures voor datalekken.

In het handboek staan regels met betrekking tot het afdekken van risico's. Hierin wordt omschreven dat de organisatie voorzieningen getroffen heeft om fysieke en digitale gegevens te reconstrueren. Gedacht kan worden aan het extern opslaan van een back-up met de digitale gegevens.⁹³

Er wordt verwezen naar bestand: Back-up procedure Confidio (150222-artikel 6-21).docx. Hierin staat dat er gebruik wordt gemaakt van een hosting omgeving bij IT Worxx BV, waarbij voor de back-up een betreffende omgeving is ingericht.

Er wordt verwezen naar bestand: Bewijs verzekering voor BPBI-Rechtbank (141212-artikel 8.1 tm 8.3).

Er wordt verwezen naar bestand: PM_525-97_Zakelijke_Dienstverlening.pdf.⁹⁴

In het personeelshandboek staan richtlijnen. Hier wordt er in 2.4 geschreven over de beveiliging en bescherming gegevens. Zo wordt er het volgende geschreven; 'Bescherming van de gegevens en werkmethoden van de medewerkers is van groot belang en beveiliging daarom ook. Schending van de beveiligingsmaatregelen voor de gegevens/eigendommen van personen of het bedrijf wordt hoog opgenomen. Om bovenstaand zoveel mogelijk te vermijden verzoekt Confidio iedereen om zorg te dragen voor opgeruimde bureaus. Dit voornamelijk in verband met de gevoelige informatie waar iedereen mee werkt. Ook attendeert Confidio iedereen erop computer promamma's af te sluiten als ze niet worden gebruikt.'⁹⁵

⁹³ handboek, kwaliteitshandboek procedure handboek management artikel 8

⁹⁴ manager handboek Confidio.

⁹⁵ manager handboek, Confidio kwaliteitshandboek Procedure

5 Analyse

In deze analyse wordt het theoretisch kader van hoofdstuk 3 vergeleken met de praktijkresultaten van hoofdstuk 4. Middels deze vergelijking blijkt in hoeverre het werkproces van Confidio voldoet aan de AVG. Door deze vergelijking komt ook naar voren op welke punten er nog niet voldaan wordt aan de AVG en waar zo nodig nog aanpassingen moeten worden doorgevoerd. De vergelijking wordt gedaan middels de drie onderwerpen, die telkens in dezelfde volgorde, naar voren zijn gekomen in het onderzoek. Dit zijn de verwerking van algemene persoonsgegevens, verwerking van bijzondere persoonsgegevens en de beveiliging van de gegevens. Er wordt bij de vermelding van de resultaten in eerste instantie uitgegaan van de beide vestiging tezamen, dit houdt in Drachten en Emmen. Indien er zich verschillen voordoen tussen deze twee vestigingen onderling, dan is duidelijk beschreven dat het om Drachten dan wel Emmen gaat.

5.1 beantwoording van de analyse deelvragen:

Er wordt antwoord gegeven op de volgende analyse vragen:

Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen enerzijds de vereisten van de AVG volgens de theorie en anderzijds de huidige vastgelegde en uitgevoerde werkprocedure op gebied van verwerking van algemene persoonsgegevens?

1. Rechtmatigheid

Rechtmatig verwerken van persoonsgegevens op basis van een rechtsgeldige grondslag is het eerste beginsel vanuit de AVG waar aan moet worden voldaan. De beschermingsbewindvoerder verwerkt persoonsgegevens op basis van de wettelijke grondslag. Er is sprake van rechtmatige verwerking van persoonsgegevens door de bewindvoerder.

De inkomensbeheerder verwerkt persoonsgegevens op basis van het nakomen van de overeenkomst. Ook bij de inkomensbeheerder is er sprake van rechtsgeldig verwerken indien de overeenkomst gesloten wordt tussen de twee partijen.

Er is sprake van een overeenkomst tussen de inkomensbeheerder en de betrokkene. Hierdoor is voldaan aan het verwerken van gegevens met rechtsgeldige grondslag voor het nakomen van de overeenkomst.

2. Transparantie

Het transparantiebeginsel verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om te communiceren in een beknopte en transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm. De informatie moet in duidelijke en eenvoudige taal worden opgesteld, schriftelijk of met andere middelen (bijvoorbeeld elektronisch), verstrekt worden. Het betreft hier informatie en communicatie over de rechten van betrokkenen die staan vermeld in de artt. 12 t/m 22 AVG.

⁹⁶ Dit kan aan de hand van een privacyverklaring, brief of andere aantoonbare informatievoorzieningen. De verwerkingsverantwoordelijke moet op een transparante wijze de respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening nakomen. Dit staat in artikel 5 van de AVG.

Rechten van de betrokkenen behoren in een privacyverklaring vermeld te worden.

Er is door Confidio wel vastgelegd wat de wederzijdse verwachtingen zijn. Hierin wordt niet omschreven wat de rechten van de betrokkenen zijn. Hierdoor missen de volgende informatievoorzieningen:

- recht op informatie dat de persoonsgegevens verwerkt worden zoals in artikel 13 en 14 AVG
- recht van inzage artikel 15 AVG
- recht op rectificatie artikel 16 en 19 AVG
- recht op gegevenswissing/vergetelheid artikel 17 en 19
- recht op overdraagbaarheid/dataportabiliteit art 20 AVG
- recht van bezwaar artikel 21 AVG

⁹⁶ 'Gegevensbescherming en de AVG, rechtmatigheid en transparantie.' Europadecentraal.nl '

3. Doelbinding

Het doel van verwerking moet omschreven staan. Alle verwerkingen die plaatsvinden moeten verenigbaar zijn met het doel. Er is geen doel van verwerking van de persoonsgegevens omschreven door Confidio.

Er wordt door een deel van de medewerkers aangegeven, dat bepaalde stukken zoals het verzoek tot gezag, opgeslagen kunnen worden omdat de betrokkene hiertoe niet zelf in staat is. Hierbij wordt aangegeven dat er wellicht informatie, die niet financieel gerelateerd is, wordt opgeslagen voor de cliënt zonder dat het nodig is. Er is geen doel van verwerking omschreven door Confidio B.V., waardoor er niet wordt voldaan aan doelbinding. Tevens is gebleken dat er documenten aanwezig zijn waarbij door de medewerkers geen noodzaak van verwerking kon worden gegeven.

4. Dataminimalisatie

De verwerkte persoonsgegevens moeten beperkt zijn tot de noodzaak van het welomschreven bepaalde doel van verwerking.

Er wordt door een deel van de medewerkers aangegeven dat bepaalde stukken zoals het verzoek tot gezag opgeslagen kunnen worden omdat de betrokkene hiertoe niet zelf in staat is. Hierbij wordt er aangegeven dat er wellicht informatie die niet financieel gerelateerd is verwerkt wordt door Confidio B.V. Hierdoor beperkt de verwerking zich niet geheel tot het doel van verwerking.

Subsidiariteit en proportionaliteit zijn van belang voor minimale gegevensverwerking. Minimale gegevensverwerking omvat de principes van proportionaliteit (in relatie tot het doel) en subsidiariteit (kan het met minder persoonsgegevens dan moet het met minder persoonsgegevens).⁹⁷ In dit geval kan het met minder aangezien er niet voldaan wordt aan de subsidiariteit en proportionaliteit.

Verder wordt er door een aantal medewerkers aangegeven dat ze zoveel mogelijk informatie verwerken. Hierbij wordt niet gekeken of het daadwerkelijk nodig is om te verwerken. Hierdoor worden de gegevens niet minimaal verwerkt

5. Juistheid

Het lid draagt zorg voor het instellen van een zodanige administratieve organisatie met een zodanig stelsel van interne controlemaatregelen dat alle opdrachten direct worden vastgelegd en zorgvuldig worden uitgevoerd en alle financiële rechten en verplichtingen volledig, juist en tijdig worden vastgelegd en intern verantwoord.⁹⁸

De verwerkingen van assistent-bewindvoerders worden gecontroleerd door de bewindvoerder. Verder kunnen betrokkenen zelf via 2look hun financiële situatie bekijken, wat voor een extra controle zorgt.

Ook wordt er door middel van audits door het management controle uitgevoerd.

Ook zijn er interne controlemaatregelen die genomen worden.

6. Opslagbeperking

In de branchevereniging van de BPBI wordt omschreven wat de termijn is dat de gegevens minimaal moeten worden bewaard. Dit is minimaal 7 jaar na beëindiging van het bewind of inkomensbeheer. Het is belangrijk dat er gedocumenteerd wordt hoelang de bewaartermijnen zijn. Deze bewaartermijnen moeten gebaseerd zijn op de noodzakelijkheid van het bewaren. Er is wel een bewaartermijn vastgesteld, echter wordt deze niet volledig gehandhaafd. Er zijn documenten aanwezig die langer dan de gestelde termijn bewaard worden.

7. Integriteit en vertrouwelijkheid

Er moet een geheimhoudingsverklaring ondertekend zijn door de medewerkers. Deze geheimhoudingsverklaring mag vijf jaar oud zijn.

Er is een geheimhoudingsverklaring door de medewerkers ondertekend. Deze verklaring is bij indiensttreding ondertekend door de medewerkers maar is niet om de vijf jaar vervangen.

⁹⁷ 'Privacy is zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens.' Europa decentraal. Europadecentraal.nl

⁹⁸ kwaliteitsverordening BPBI, 1 mei 2017

8. Verantwoordingsplicht

Aantonen dat er aan de AVG voldaan wordt, waarbij er in een verwerkingsregister het volgende moet komen te staan:

- 1) Naam en contact gegevens organisatie
- 2) Doelen van verwerking van de persoonsgegevens
- 3) Beschrijving van de categorieën van personen van wie er gegevens verwerkt worden
- 4) Beschrijving van de categorieën persoonsgegevens die verwerkt worden
- 5) Beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen die er genomen worden om de persoonsgegevens te beveiligen.
- 6) Bewaartermijnen
De bewaartermijnen die men hanteert moeten schriftelijk worden vastgelegd in een intern bewaarbeleid, en opgenomen worden in een verwerkingsregister. Daarnaast dient de betrokkene te worden geïnformeerd over de bewaartermijnen die men hanteert, bijvoorbeeld in een privacyverklaring.
De branchevereniging BPBI heeft in de kwaliteitsverordening omschreven wat de bewaartermijn is na beëindiging van het bewind. De bij BPBI aangesloten organisaties, waaronder Confidio zouden na de beëindiging van het bewind/inkomensbeheer een bewaartermijn van minimaal zeven jaar in acht moeten nemen voor het papieren of het digitale dossier.

De twee laatste punten staan wel omschreven in het handboek. De overige punten missen waardoor niet wordt voldaan aan het verwerkingsregister zoals deze verplicht is gesteld in de AVG.

5.2 beantwoording van de analysedeelvraag over bijzondere persoonsgegevens

Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de vereisten van de AGV volgens de theorie en de huidige vastgelegde en uitgevoerde werkprocedure op gebied van verwerking van bijzondere persoonsgegevens?

1. Gezondheidsgegevens

gezondheidsgegevens kunnen, door de uitzondering op het verbod, verwerkt worden. Hierbij mogen gezondheidsgegevens wel verwerkt worden met oog op een goede behandeling of verzorging, dan wel beheer van instelling indien het noodzakelijk is.

Er wordt door de medewerkers van Confidio zelf de afweging gemaakt of het nodig is om de medische gegevens te verwerken. Hierbij geven ze als noodzaak aan dat de gezondheidstoestand financiële gevolgen kan hebben.

In een privacyverklaring kan worden omschreven dat de medische gegevens niet verder verwerkt worden dan noodzakelijk is voor de uitvoering van bewind. Als dit omschreven wordt kan de verwerking van gezondheidsgegevens getoetst worden.

2. Identiteitsbewijzen

Kopieën van identiteitsbewijzen behoren aanwezig te zijn in het dossier. Doordat Confidio volgens de Wvft en Wft het bedrijf van de bank mag uitoefenen mogen er kopieën van het identiteitsbewijs aanwezig zijn. De kopie moet wel gecertificeerd zijn zoals omschreven wordt in de kwaliteitsverordening van BPBI. Er is geconstateerd dat er in dossiers van Confidio wel bij een aantal kopieën volgens de beschreven procedure gehandeld is. Toch waren er bij te veel dossiers kopieën van identiteitsbewijzen zonder verificatie. Tijdens de intake gebeurde het wel volgens de procedure, echter bij een nieuwe identiteitskaart wanneer de oude verlopen is, werd niet consequent geverifieerd.

Tevens is er een kopie van een identiteitsbewijs van de dochter van een cliënt in een dossier gevonden. Dit is niet nodig en mag niet. In het handboek van Confidio staat de procedure voor het kopiëren van identiteitsbewijzen wel keurig omschreven alleen wordt dit niet altijd consequent toegepast door de medewerkers.

3. Burgerservicenummer

Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering

van de betreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.⁹⁹

De bewindvoerder behartigt de financiële belangen. Het aanvragen van zorg -en huurtoeslag is een taak van de bewindvoerder. Verwerken is noodzakelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden van de bewindvoerder en er wordt daardoor rechtmatig verwerkt.

4. Foto/ras gegeven

Foto's van de betrokkenen mogen niet verwerkt worden.

In meerdere dossiers van Drachten is een foto aanwezig. Dit mag niet.

In Emmen zijn geen foto's aanwezig in de dossiers.

5. Strafrechtelijke gegevens

Er worden geen strafrechtelijke gegevens verwerkt door Confidio. Dit mag niet, en gebeurt ook niet. Wel is er een dossier waarin vermeld staat dat de betrokkene vast zat voor waarschijnlijk diefstal. De betrokkene heeft contact opgenomen met de bewindvoerder en dit heeft de bewindvoerder genoteerd.

Tevens staat in een dossier beschreven dat de betrokkene meerdere malen vastzat, waardoor er ontheffing van de sollicitatieplicht was.

Strafrechtelijke gegevens moeten terughoudend worden verwerkt. Ook een vermoeden van diefstal door de betrokkene mag niet in de aantekeningen verwerkt worden.

5.3 Beantwoording van de analysedeelvraag over beveiliging van persoonsgegevens

Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de vereisten van de AVG volgens de theorie en de huidige vastgelegde en uitgevoerde werkprocedure op gebied van beveiliging van gegevens?

Technische en organisatorische maatregelen:

Toegankelijkheid

Er wordt toegang gegeven tot de dossiers op basis van autorisaties toebedeeld door het management. Doordat er geen duidelijk overzicht is van de toebedeelde autorisaties is het moeilijk om te zeggen of de toegankelijkheid tot de dossiers rechtmatig toebedeeld is.

Wachtwoordbeleid

Het wachtwoordbeleid om toegang tot het netwerk te krijgen, is zo beveiligd dat er per kwartaal een wijziging van het wachtwoord is vereist. Toegang tot het netwerk geeft eveneens toegang tot Retsoft.

Voor 2work is er geen wijziging van het wachtwoord vereist. Er is wel eens gevraagd om het wachtwoord te wijzigen, maar doordat er geen consequenties verbonden zitten aan het niet wijzigen is het wachtwoordbeleid niet voldoende.

Voor het thuiswerken wordt er met een wekelijks veranderende code toegang gegeven tot de dossiers. Enkel de toegang voor 2work is niet goed beveiligd. Er zijn geen consequenties verbonden aan het niet wijzigen van het wachtwoord door de medewerkers.

Verder staan in de aantekeningen wachtwoorden van de betrokkene. Het is niet aan te raden om deze wachtwoorden en gebruikersnamen 'open en bloot' in de aantekeningen te zetten.

Datalekken

Er is geen procedure bij datalekken. Het is voor de medewerkers niet duidelijk wat er moet gebeuren. De procedure bij datalekken voldoet niet aan de eisen van de AVG

De verwerkersovereenkomst

Er zijn wel verwerkersovereenkomsten gesloten door Confidio, echter niet met alle partijen. Met alle partijen die gegevens verwerken voor Confidio moet een verwerkersovereenkomst gesloten worden. Hierdoor is er niet voldaan aan de eisen zoals de AVG deze stelt, namelijk een verwerkersovereenkomst met alle partijen.

⁹⁹ Wet en mvt uitvoering verordening

Vergrendelen van pc

Er is geen procedure omschreven voor het vergrendelen van de computer. Een deel van de medewerkers vergrendelt wel, het andere deel weer niet. Door bijvoorbeeld beleid op te stellen dat er altijd vergrendeld moet worden indien de computer onbeheerd wordt achtergelaten, wordt de beveiliging beter gewaarborgd.

Er is door de medewerkers wel een verklaring ondertekend waarin staat dat men dossiers niet onbeheerd achter mag laten.

6 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies getrokken uit de vergelijkingen die gedaan zijn op basis van de theorie en de praktijk. De conclusie is beantwoording van de hoofdvraag;

'Welke aanpassingen omtrent verwerking van persoonsgegevens zijn nodig in het huidige werkproces van Confidio B.V om te voldoen aan de AVG?'

Rechtmatigheid van de verwerking van de gegevens

Onder bewind worden de gegevens rechtmatig verwerkt doordat de kantonrechter het bewind uitgesproken heeft. Er wordt voldaan aan de wettelijke verlichting bij verwerking van persoonsgegevens.

Onder inkomensbeheer wordt er een overeenkomst gesloten tussen Confidio en de betrokkene. Daardoor wordt er voldaan aan de grondslag verwerken van gegevens voor het uitvoeren van de overeenkomst.

Transparantie waaronder het informeren van de betrokkenen

Vanuit de AVG zijn er strikte eisen gesteld aan de verwerkingsverantwoordelijke om de betrokkenen te informeren over hun rechten. Dit kan met een privacyreglement of andere aantoonbare informatievoorziening. Er wordt door Confidio B.V. wel aan de betrokkene uitgelegd wat het bewind inhoudt. Ook wordt aan de betrokkenen de mogelijkheid geboden om de financiële mutaties via 2look in te zien. Hierdoor wordt er op een transparante wijze inzicht geboden aan de betrokkene. Echter missen in de privacyverklaring de volgende punten:

- verstrekken informatie wanneer de persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld
- verstrekken informatie wanneer de persoonsgegevens niet van de betrokkenen zijn verkregen maar van derden
- recht inzage van de betrokkene
- recht op rectificatie
- recht op beperking van verwerking
- recht op overdraagbaarheid van gegevens (dataportabiliteit)

Doelbinding

Het welbepaald doel van verwerking is niet omschreven. Dit moet wel in het verwerkingsregister komen te staan.

Dataminimalisatie

Voor de dataminimalisatie moet in de privacyverklaring omschreven worden dat alleen de gegevens verzameld worden die nodig zijn om de werkzaamheden van de bewindvoerder uit te kunnen voeren. Dit is nu nog niet concreet beschreven.

Bij de medewerkers is niet helemaal duidelijk welke gegevens opgeslagen mogen worden en welke gegevens niet opgeslagen mogen worden. Er zijn gegevens verwerkt waarbij de medewerkers niet concreet aan konden geven wat het doel van verwerking was.

Enkele ondervraagde medewerkers geven aan dat ze zoveel mogelijk gegevens verwerken zonder na te gaan of er noodzaak en doelbinding aanwezig is. Hierdoor wordt er niet voldaan aan dataminimalisatie. Indien er een doel van verwerking door Confidio B.V. vastgesteld wordt, kunnen medewerkers nagaan of er noodzaak is voor het verwerken van de gegevens.

Juistheid

De juistheid van gegevens worden door audits gecontroleerd. De gegevens die de assistent-bewindvoerder verwerkt worden altijd door de bewindvoerder gecontroleerd.

Verder wordt alle post gescand en worden de noodzakelijke poststukken bewaard door de bewindvoerder. De bewindvoerder bepaalt welke gegevens er bewaard blijven.

Opslagbeperking

Er is een bewaartermijn omschreven, echter is uit dossieronderzoek gebleken dat de omschreven bewaartermijn niet volledig gehandhaafd wordt.

Er is geen intern beleid voor het bewaren van de gegevens. Er is wel een bewaartermijn omschreven, maar doordat er geen intern beleid is wordt deze niet gehandhaafd.

Integriteit en vertrouwelijkheid

Om de integriteit en vertrouwelijkheid van Confidio te waarborgen is het vereist om een ondertekende geheimhoudingsverklaring van elke medewerker te hebben. De geheimhoudingsverklaringen mogen niet ouder zijn dan 5 jaar. De geheimhoudingsverklaringen zijn inderdaad aanwezig maar voldoen niet aan de gestelde termijn van vijf jaar. De geheimhoudingsverklaringen zijn door de meeste medewerkers bij indiensttreding bij Confidio ondertekend.

Verantwoordingsplicht

De verwerkingsverantwoordelijke is verplicht om aan te kunnen tonen dat er voldaan wordt aan de beschreven beginselen. Het melden van verwerking persoonsgegevens hoeft niet meer aan het AP gemeld worden. Daarentegen moet er wel een verwerkingsregister zijn waaruit blijkt dat er aan de beginselen van de AVG voldaan wordt.

Er is door Confidio wel een deel van de verantwoordelijkheden beschreven in de werkprocessen. Er is echter geen verwerkingsregister waarin alle verantwoordelijkheden beschreven staan. De volgende verantwoordelijkheden moeten in een verwerkingsregister worden toegevoegd:

- De naam en contactgegevens van de organisatie
- Het doel van verwerking.
- Een beschrijving van de categorieën van personen van wie er gegevens verwerkt worden.
- De categorieën persoonsgegevens die verwerkt worden.
- De getroffen technische en organisatorische maatregelen.

Gezondheidsgegevens

Door te vermelden waarvoor gezondheidsgegevens verzameld worden is het voor zowel de medewerkers als de betrokkene duidelijk in welke gevallen en wanneer deze gegevens verzameld worden.

Momenteel weten niet alle medewerkers in welke gevallen er gezondheidsgegevens verwerkt mogen worden.

Kopie identiteitsbewijs

Er worden kopieën van identiteitsbewijzen gemaakt. Bij de intakeprocedure wordt de kopie wel met waarmerking verwerkt, echter is er in meerdere dossiers geconstateerd dat er bij het vernieuwen van het identiteitsbewijs niet altijd gewaarmerkt wordt. Een kopie van het identiteitsbewijs moet altijd gewaarmerkt worden.

Foto/ras gegeven

Als een foto noodzakelijk is om de persoon te identificeren is een foto toegestaan. Echter heeft de identificatie plaatsgevonden tijdens de intake en is het daarna niet meer nodig bij het openen van een dossier opnieuw te identificeren. Het is daarom niet toegestaan om een foto in het dossier aanwezig te hebben. Confidio in Drachten heeft bij meerdere dossiers foto's toegevoegd. Medewerkers geven aan dat het makkelijk kan zijn om direct een foto van de persoon te zien waardoor je direct weet om welke persoon het gaat. Dit is echter geen toegestane reden om een foto bij het dossier te voegen.

Burgerservicenummer

Doordat de veelomvattende taken van de bewindvoerder ook bestaan uit wettelijke vertegenwoordiging van de betrokkene is het noodzakelijk het BSN te verwerken. De bewindvoerder kan bepaalde taken niet uitvoeren als het BSN niet bekend is. Deze worden momenteel rechtmatig verwerkt.

Technische en organisatorische maatregelen

Een deel van de technische en organisatorische maatregelen om te persoonsgegevens te beveiligen is omschreven. Zo is er omschreven dat de organisatie voorzieningen getroffen heeft om fysieke en digitale gegevens te reconstrueren. Gedacht kan worden aan het extern opslaan van een back-up met de digitale gegevens.

De overige getroffen technische en organisatorische maatregelen betreffende het wachtwoordbeleid, toegang tot de gegevens en het beleid datalekken zijn niet omschreven.

Beleid inzake wachtwoordbeveiliging

Tot de beveiliging van de persoonsgegevens behoort een wachtwoordbeleid. Het voeren van wachtwoordbeleid behoort tot technische en organisatorische maatregelen.

Het wachtwoordbeleid van toegang tot het netwerk en Retsoft is zo geregeld dat er per kwartaal wijziging van het wachtwoord plaats moet vinden door de medewerkers. Er zijn consequenties verbonden indien het wachtwoord niet gewijzigd wordt, de toegang wordt namelijk geweigerd. Echter mist er bij 2work wel een wachtwoordbeleid waaraan consequenties verbonden zijn, waardoor dit wachtwoordbeleid geen goede beveiliging biedt.

Toegankelijkheid en autorisaties

Autorisaties met toegang zijn toebedeeld aan de medewerkers aan de hand van de functies. Deze toebedeelde toegankelijkheid is te herleiden uit het programma 2work, maar deze is niet in een overzicht weergegeven. Door deze in een overzicht weer te geven, wordt inzicht geboden aan de toegankelijkheid. Nu deze niet overzichtelijk weergegeven is, is het moeilijk te toetsen of de autorisaties juist verdeeld zijn.

verwerkersovereenkomst

Er zijn nog partijen die verwerken voor Confidio waarmee er nog geen verwerkersovereenkomst afgesloten is. Door deze verwerkersovereenkomsten af te sluiten met de partijen wordt er voldaan aan de vereisten van verwerkersovereenkomsten.

Datalekken

Er is geen procedure voor datalekken. Ook is het niet duidelijk onder de medewerkers hoe te handelen bij een datalek.

7 Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen kunnen aan Confidio B.V. worden gedaan.

In de AVG staan beginselen genoemd die in acht moeten worden genomen bij het verwerken van algemene gegevens.

De volgende aanbevelingen zijn voor Confidio van belang om te voldoen aan het rechtmatig verwerken van algemene persoonsgegevens:

Informatie over de rechten van de betrokkenen moeten verstrekt worden aan de betrokkenen. Informatie omtrent hun rechten kan zowel persoonlijk als via internet worden verstrekt. Zo wordt er op een transparante wijze geïnformeerd. Deze rechten van de betrokkenen kunnen in de vorm van een privacyverklaring omschreven worden.

Er kan op de webpagina van Confidio, via een link, verwezen worden naar de privacyverklaring.

Er moet een verwerkingsregister samengesteld worden waarin de genoemde verantwoordelijkheden van Confidio omtrent gegevensverwerking komen te staan. Dit kan een intern register worden die bij het handboek van Confidio gevoegd wordt.

Om te kunnen voldoen aan de verantwoordingsplicht moet er beschreven zijn hoe en, dat er aan de beginselen voldaan wordt. In het verwerkingsregister moet de volgende informatie toegevoegd worden:

1. Naam en contact gegevens van de organisatie.
2. De grondslag van verwerking van de persoonsgegevens van bewind als zowel inkomensbeheer moet omschreven staan.
3. Beschrijven van het doel van verwerking is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan het beginsel doelbinding. Door het doel van verwerking vast te stellen is het voor de betrokkene en voor de medewerkers inzichtelijk waarop de gegevens betrekking behoren te hebben. Hierdoor wordt er voor de medewerkers duidelijkheid gecreëerd welke gegevens verwerkt mogen worden. De verwerking en verstrekking van gegevens moet namelijk verenigbaar zijn met het beoogde doel. De persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze verkregen zijn
4. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. Door het doel vast te stellen kan er worden voldaan aan dataminimalisatie.
Doordat medewerkers de afweging moeten maken of er noodzaak voor verwerking is tot het doel, wordt beperkt en gestreefd naar dataminimalisatie. Subsidiariteit en proportionaliteit kan hierbij als maatstaf gebruikt worden.
5. Beschrijving van de categorieën persoonsgegevens die verwerkt worden door Confidio. Deze kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het BSN, rekeningnummers, identiteitsbewijzen en NAW-gegevens.
6. Verder moeten de categorieën van personen van wie gegevens verwerkt worden beschreven worden. Voorbeelden van categorieën zijn medewerkers of klanten.
7. De bewaartermijn die gehanteerd wordt moet ook in het register omschreven staan. Deze staat door Confidio wel al vastgesteld in het handboek Confidio B.V., alleen moet deze bewaartermijn nog wel concreter door het management worden gehandhaafd. Hiervoor kan er intern beleid opgesteld worden.

Om de integriteit en vertrouwelijkheid door medewerkers te waarborgen moet er een verklaring ondertekend zijn die niet ouder dan vijf jaar mag zijn. Elke medewerker moet zo'n geheimhoudingsverklaring ondertekenen. Deze moet om de vijf jaar vervangen en opnieuw ondertekend worden.

Het volgende wordt Confidio aanbevolen om bijzondere persoonsgegevens rechtmatig te verwerken:

Gezondheidsgegevens kunnen rechtmatig verwerkt worden door ook te omschrijven hoe en wanneer de gegevens verwerkt worden. De medewerkers behoren te weten dat gezondheidsgegevens slechts verwerkt mogen worden als er noodzaak is met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkenen. Er zou door het management aandacht besteed kunnen worden wat voor afweging medewerkers moeten maken voor het verwerken van gezondheidsgegevens.

Alle kopieën van identiteitsbewijzen moeten worden gewaarmerkt en om dit door te laten dringen tot de medewerkers is het belangrijk dat er aandacht geschonken wordt aan het belang van het juist waarmerken van deze kopieën.

De foto's die in de dossiers staan bij de vestiging in Drachten mogen niet verwerkt worden. Door de foto's weg te halen en te vernietigen wordt er voldaan aan de regels van de AVG.

Om de beveiliging van gegevens te waarborgen moeten de volgende technische en organisatorische maatregelen getroffen worden:

Voor de beveiliging geldt dat alle getroffen maatregelen beschreven moeten worden in het register. Dit moet in het register beschreven worden. Verder is het aan te raden dat Confidio zijn autorisaties, van toegang van elke medewerker tot de dossiers, beter in kaart brengt.

Momenteel staan een aantal inloggegevens van betrokkenen in notities verwerkt. De gebruikersnamen en wachtwoorden van de betrokkenen, die genoteerd staan, moeten beter worden afgeschermd.

Er moet een protocol voor datalekken op worden gesteld. Verder kan het wachtwoordbeleid van 2work aangepast worden, zodat ook hier een juist wachtwoordbeleid aanwezig is. Verder moeten er verwerkersovereenkomsten gesloten worden met die partijen waarmee nog geen overeenkomst gesloten is.

Bronnenlijst

Kamerstukken

Kamerstukken 34 851 nr 3 vergaderjaar 2017/2018

Regels ter uitvoering van verordening (EU) Kamerstukken Tweede Kamer vergaderjaar 2017-2018 34 851, nr. 6

Wetsvoorstel verordening van het Europees Parlement. COM/2012/011 final

Wetgeving

AVG Verordening (EU Gegevensbescherming) 5419/16

Besluit kwaliteitseisen Curatoren Beschermingsbewind en Mentoren 2014

Wet en Memorie van Toelichting Uitvoering Verordening consultatie

Richtlijn nr: 95/46/EG Europees Parlement, de Raad 24 oktober 1995

Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren van 29 januari 2014, Stb. 2014, 46.

Aanwijzing wet justitiële en strafvordelijke gegevens, stc. 2012 Nr. 26870

Jurisprudentie

De Centrale Raad van Beroep uitspraak van 22 maart 2017

ECLI:NL:CRVB:2017:1123

Websites

www.autoriteitpersoonsgegevens.nl

www.europacentraal.nl

www.heijinkenmeure.nl

www.decentrale.regelgeving.overheid.nl

www.rechtsspraak.nl

www.emerce.nl

www.justitia.nl

www.ictrecht.nl

www.nederlandict.nl

Handleidingen/handboeken

College Bescherming Persoonsgegevens, 'Richtsnoeren beveiliging van persoonsgegevens.' Den Haag: februari 2013

Handleiding meerderjarigbewind, team toezicht 2017 Rechtbank Limburg, de Rechtspraak

Rechtbank Limburg, Handleiding Meerderjarigenbewind 2017 door: team toezicht, locatie: Maastricht en Roermond

Aanbevelingen meerderjarigbewind 10 april 2017 vastgesteld door het LOVCK&T

Boeken

De Vries en Rutgers 2001, p. 13.

Overig

Koninklijke Nederlandse Beroeps Accountant Accountantsprotocol NBA

Kwaliteitsverordening Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en

Inkomensbeheer 1 mei 2017. Auteur commissie kwaliteit.

Kwaliteitsnormen bewindvoerderorganisaties in kader van WSNP versie V, januari 2012, stb, 2011 nr. 20340
Wetsvoorstel uitvoering verordening (EU)2016/679 . Memorie van toelichting uitvoeringswet

Tijdschriften/blogs (digitaal)

M. van Trigt, 'Klaar voor de AVG?', juni 2017 (geraadpleegd op 20 december 2017 via www.surf.nl).

F.Jorna, 'De privacy verordening uitgewerkt' via www.wiki.surfnet.nl

Bijlage 1**Interviewvragen bewindvoerders**

Uitleg: Er is dossieronderzoek uitgevoerd om zo te achterhalen welke persoonsgegevens er verwerkt worden. Zo is er achterhaald wat voor persoonsgegevens standaard gebruikt worden in een dossier. Verder zijn er zo ook persoonsgegevens achterhaald die wellicht vragen op kunnen roepen indien ze gebruikt worden. Via de interviews wordt achterhaald wat de reden is waarvoor ze gebruikt zijn en hoe er mee om wordt gegaan.

- In hoeverre wordt er een afweging gemaakt over wat er in verwerkt wordt in de aantekeningen die in 2work staan? (Bijv → wat er bij de omschrijving van de uitbetaling van het leefgeld moet komen te staan/vermeldt moet worden?)
- In hoeverre wordt er afweging gemaakt over de gescande documenten die in Retsoft opgeslagen/verwerkt worden?
- Waarvoor dient er in Retsoft een onderzoeksverslag maatwerkvoorziening Jeugdwet aanwezig te zijn van een kind van de client?
- In hoeverre kan het nodig zijn om het verzoek tot gezag aanwezig te hebben in het dossier, in retsoft?
- Hoe wordt er een kopie van het ID-kaart gemaakt?
- In hoeverre wordt er bij een betalingsregeling vermeld wat de situaties is van de client, (bv met de melding dat er stress is bij client) om zo tot een betalingsregeling te komen?
- Hoe wordt er omgegaan met het machtigingsformulier, en in welke gevallen wordt dit machtigingsformulier gebruikt? (machtigingsformulier voor informatie te verstrekken dan wel te ontvangen waar nodig opdrachten te verstrekken aan de betrokken dienst en of hulpverlenende instelling/personen
- In hoeverre is het nodig om BSN gegevens van de kinderen te hebben? Of andere gegevens zoals naam, geboortedatum, geslacht
- In hoeverre kan het nodig zijn om een kopie van het legitimatiebewijs van een van de kinderen van de client aanwezig te hebben?

- In hoeverre kan het nodig zijn om de beoordeling van het arbeidsvermogen in het dossier te hebben? (is het überhaupt nodig of is alleen toekenning/weigering ook voldoende)
- Hoe wordt de cliënt geïnformeerd over de verwerking van persoonsgegevens die worden gedaan
 - staat dit in het privacy beleid?
 - Wordt dit tijdens de intake uitgelegd?
- In hoeverre worden betrokkene partijen op de hoogte gesteld van de situatie? (bijvoorbeeld familie, of schuldeisers om tot een betalingsregeling te komen?)
- In hoeverre wordt de cliënt op de hoogte gesteld indien er gegevens verwerkt worden die niet door de cliënt zelf verstrekt?
- In hoeverre is het bij u bekend wat er moet gebeuren indien u een datalek constateert?
- Heb jij een geheimhoudingsverklaring getekend
- In hoeverre heeft u toegang tot de dossiers (is dit ook nodig?)
- Het wachtwoordbeleid voor 2work en retsoft hoe is deze? (moet je bijvoorbeeld om de zoveel weken een nieuw wachtwoord instellen of?)
- Is het duidelijk wie 'eindverantwoordelijk' is voor de verwerkingen van de assistent-bewindvoerder. Zo ja wie is er eindverantwoordelijk?
- In hoeverre worden de werkzaamheden/verwerking van gegevens die door de assistent-bewindvoerder gedaan zijn, gecontroleerd?
- Hoe wordt er omgegaan met de foto die op het voorblad in 2work staat? Is de procedure dat deze standaard aangemaakt moet worden bij het dossier bijvoorbeeld?

Indien stagiaire/assistent-bewindvoerder aanwezig

- In hoeverre heeft u toegang tot de dossiers?
- Is er een geheimhoudingsverklaring aanwezig?
- In hoeverre verwerkt u gegevens in 2work/retsoft?
- Hoe is het wachtwoordbeleid voor 2work/retsoft?

